

సామకాక్షి

- ఈ వారంలో-**
1. నెల్లూరు ముచ్చటలు.
  2. రంగారాజు విదవలు.
  3. విశ్వనివాసం.
  4. సమైక్యం.
  5. ఆశ్రమము - ఆంధ్రం.
  6. మనరాజకీయవాద్యం.

—సంపాదకుడు : నెల్లూరు వెంకటాచార్యులు.

నంపుటం 11

శుక్రవారము : నెల్లూరు : 21-6-40.

సంచిక 25

యుద్ధ పురాణం

పారిసు పతనము - ప్రాన్సుకు జర్మనీకి ప్రత్యేక సమాధానమా?

బాల్టికు దేశాలయందు సోవియటు సైన్యసమీకరణ

హిట్లరు - మస్కో లిసీ సంప్రతింపులు

మా స్కో సంభాషణలు.

వానాటికి యుద్ధసరికామము ప్రపంచాన్ని బహుశక్తి మను పరిస్థితియందు దిండుతున్నది.

కడపటి వార్తలు తెల్పుచుండుటలు విచిత్రముగ నున్నవి.

హిట్లరు మస్కోలోని సంభాషణలు - సోవియటు సైన్యముల ఆక్రమణ.

★

పారిసు పతనము ప్రపంచమును దిగ్భ్రమము నొల్పిన సంఘటనము. ఘోరమందలి వారి కలలో వైన ఎన్నడు ఆనుకోనని విధముగా జర్మను సైన్యములు దాడిచేసినవి. ఆనాడునును జర్మనీ యొక్క మిషిలరీశక్తి, సామర్థ్యమువల్ల ఇంతవని జరిగినదని ప్రాంచినీ నానాయకులే బహుశోచన వలసి వచ్చినది. మాజీనోరైనుతో అగత్యంలేక నే జర్మను సేనలు తెల్లయంద్వారా, ప్రాన్సులోకి చొచ్చు తున్నవి. తీరప ఆస్త్రపుకూడ వారికిలాంగి పోయినది. మునుపటి యుద్ధమువందు కొన్ని సంవత్సరములు గడచిన తర్వాతగూడ జయాపజయములు ప్రవాధనములని ఇరుపక్షములవారు తలంపుచుండిరి. ఆయుద్ధమువందుగూడ జయము జర్మనీకే గలుగునను విధముగా కైయిజరు నాయకత్వమున జర్మను సేనలు వడిచినవి. కాని ఆంగ్ల ప్రాంచి ప్రజలు ధైర్యసాహసములు, త్యాగశీలత, విశాల మగు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము, భారతీయైనికుల ఆసక్తిని గురించి పోరాటము, ఆమెరికా యుద్ధరంగమున ప్రవేశము ఇవన్నియు కలపి రక్షించినవి. ప్రాన్సులోని ఇటలీ మిత్రమందలి పక్షమున పోరాడినది.

★

ఈశాం మొదటిసంధియు జయలక్ష్మి హిట్లరును వరించినది. ఇటలీ పొందియుండి పమయమునకు, హిట్లరుపై పుకు మల్లినది. ఆమెరికావారింకను సంకేపించుచున్నారు.

★

పారిసు పతనవార్తను మొదట ఆమెరికను రాయబారి ప్రకటించినపుడు ప్రపంచము దానిని విశ్వసించలేదు. ప్రత్యేకముగ ప్రాన్సు, శత్రువుతో సంధిచేసుకోను సూచన తెల్పడేనపుడు, అది యసంభవమని లోకము సమ్మతించింది.

కాని కాలవైపరీత్యమున రెండునూ నిజమై నవి. కల్ల నిజమైనవి.

పారిసునగరంలోని ఆయుధ కర్మాగారములను మాత్రం తగులబెట్టివేసి, మిగతావేమి చెక్కుచెదరకుండా వుంచి ప్రేమింపబడి నగరమును వదలిపోయినారు. నగరములో నుండినవారు ఇండ్లలోనే వుండిరి. స్మృతానమువలె నిశ్శబ్దముగా వున్న పారిసులోకి శత్రుప్రవేశం జరిగినది.

★

రేనాడు ప్రధాని యాబ్రాహము బ్రతివలు తున్నాడు. సమాజములకు రెండింటిలోగా జరుగుతుంది ఆమెరికానుండి సమాధానం వచ్చింది. ఆయుగాలు వచ్చినదాకా ఆనావాస్య అగలేదు. పరిస్థితి మెరుగైంది.

★

రేనాడు రోజినామా యివ్వగా, మార్చలు పైలెను ప్రధాని అయినాడు. జనరల్ ప్రాంకో ఈయనగారికి మిత్రుడట. ఈయనగారి పక్షమున ప్రాంకోమహాశయము శత్రువులతో సంధి సంప్రతింపులు జరుపుతున్నాడు.

★

ప్రాన్సుకు సమాధానమిచ్చుటకై యూరపు మహానియంతిల్లరుల మ్యూనికునగరమున సంప్రతింపులున్నాడు. పర్యవసానమేమగునో?

★

మ్యూనికు వేరు వినగానే చెడ్డ తలంపులు కట్టికి వస్తుంటవి. యూరపునకు హిట్లరుదాడికి మ్యూనికులో జరిగిన ఆంగ్లో జర్మను సంధియే ప్రాతిపదిక. జర్మను మయంతి పలుకుడు విశ్వసించి

జర్మనీలో రాజ్యభాగమును చేతులారా ఆంగ్లమంత్రవర్గం ఆక్రమించింది.

కాని వాగ్దానభంగం తేయడం, సంధిపత్రముల చిందితేయడం, హిట్లరుకు మామూలు అయి పోయినది.

★

సంభాషణలు మాస్కోలోకూడ జరుగుచున్నవి. జర్మనీ రాయబారికి, మాస్కోపుకుమర్త్యు, ఆంగ్ల రాయబారి, క్రిస్టోఫుగారికి, మాస్కోపుకు మర్త్యు సంప్రతింపులు జరుగుతున్నవి.

ఇదివరకెన్నోమాట్లు జర్మనీకి; సోవియటు యూనియనుకు మర్త్యు కైమన్యము కల్లుచున్నదని వార్తలు రయిటకు సంజయము వంపియున్నాడు. ఆట్టి వార్తలే యిప్పుడుగూడ వస్తున్నవి. ఆ తరగతిలో చేరిన వార్తలేవా యని యని ఒకసంకేపం.

★

అయినప్పటికీ తెల్లమ మాస్కో కైమన్యమునకు ఆధారం లేకపోలేదు.

సోవియటు సేనలు బాల్టికు రాష్ట్రములందు నూతన ప్రభుత్వముల వేర్పాటుగావించి అక్కడ కేంద్రములందు తమ సైన్యములను మోచించి కలసిన అగత్యమేమి?

యుద్ధం ప్రారంభమైన వెంటనే, ఆ దేశముల నుండి జర్మనులందరు స్వదేశమునకు పంపివేయబడినారు. నాచికా కేంద్రములు సోవియటు వశమైనవి. ప్రస్తుత మా విధానమునే మరింత కట్టుదిట్టంతో సోవియటు అధికారులు పాగిస్తున్నాడు.

★

ఈ సంకల్పమంతా ఎవరికి వ్యతిరేకంగా, ఎందుకోసం? జర్మనీకే అడ్డుకట్టగా వేసిన స్పీయుగాదా?

★

ప్రాన్సు నాయకుల పోరాడుతున్నాము, రేనో మాపో ప్రత్యేకసంధి జరుగజున్నదని వినకెడి, వీరి యెల్లున్నాము, ఆంగ్లయులు కేటికి ఒంటరిగా జర్మనీదాడిని అరికట్టవలసియున్నది.

★

కామన్వెల్థలో చర్చలు ధైర్యోత్సాహములను పురిగొల్పు మహాపవ్యూసమును గావించినాడు. విమాన విచారణలకు ఇంగ్లండువందు అక్కడక్కడ కొన్ని కేలమంది శత్రుసైనికులు దిగిలే దిగవచ్చుగాక! సముద్రమువందు ఇంగ్లండు కింతవరకు ఆనూనాఅధిక్యమున్నది. వారి నాచికా దళ చర్యలకు ప్రతిద్యం శత్రువుకు ఖేతిగొల్పువది. దానిని కాటి కేళంమీదకు వచ్చుటకు, శత్రువుకు ఆసంధిపత్రమే పనియని చెప్పవలసి

యుండును. ఈ ధోరణిలో ఉపవ్యూహము, అన్ని విధములైన పరిస్థితులకు నేరము విధంగా మందలవనియు, మంత్రులందరి యంగును విశ్వాసము గలిగి, వారి నాయకత్వమున కార్యక్రమమును జయవదు మొనర్చుటకు ఎల్లరుసంసిద్ధులై యుండవలెనని చర్చలు మోచుచుచున్నాడు ప్రాంచి వారిపై ద్వేషముకలదు; పూర్వపు ఆంగ్ల మంత్రచర్యలన్ని వినుకొనరాదని హితవోసంగినాడు.

★

అన్ని విధేదములను మరచి ఏకైక దృష్టితో శత్రుసంహారమునకు పూనుకొన వలెనని ప్రజలుకు పునోద్ధించినాడు.

★

ఇంగ్లండు ఒంటరిగా తనసామ్రాజ్య బలము నలతను కేంద్రీకరించి, ఒక వైపు మర్త్యులారా సముద్రమున ఆగ్రెకాలోను ఇటలీని ఢీకొనవలసియున్నది. ఆగ్రెకా రంగమందును యుద్ధము వడిగాపానుచున్నట్టే వార్తలు తెల్పుచున్నవి.

★

కేటికడయపు వార్తలను బట్టికాదగా, హిట్లరు ప్రాంసులో సమాధాన పడుటకై మరులు పించినాడని తెలియ చున్నది. అవరకుల వివరములు బహిరంగముగా యింకను ప్రకటించ ప్రకటించబడలేదు.

★

స్పూనిన్ రాయబారిద్వారా, పంకేజము ప్రాంచి మంత్రవర్గమునకు ఆందోళనబడినది. పంకేజము రహస్యముగ నున్నమా, రెండు ముఖ్యవర్తులు విధింపబడినవి తలంపుచున్నాడు.

★

ఒకటి: ప్రాన్సులో సర్వాధికారుల నియామకము. వారిద్వారా సంప్రతింపులు జరుగవలెను. రెండు: ప్రాంసువంగికి కొన్ని ప్రాంతముల బ్రిటనులో యుద్ధం ముగియుననికు బట్టినీ శోమంతుండువలెను.

సర్వాధికారులను పైకైతుగాను నియమించినారు. గాని వారిపేరు తెల్లడిగాలేదు. తెల్లడి గాబడవనికూడ ప్రాంచి కేటియోవార్త.

★

తాత్కాలికముగా యుద్ధము మార్చియు పాను తూ నేయున్నది. ప్రాంచి సైన్య మంత్రవర్గమును విధేదములన్నవట. టూలాకోలోని వేనాని చివరకు తన ప్రాంతమును రక్షించు కొనుకొని తెగించినాడట.

★

లయన్సుప్రాంతము జర్మనీవారి వాస్తవమైనది. ఇక ఇంగ్లండుమీదికి రెండువైపులకుండి దక్షిణం, వాయువ్యములందు నుంచి ఇంగ్లీషు ధానలు కోస్తాను జర్మను సేనలు స్వాధీనం చేసుకునే సంకల్పం గలిగియున్నవటి.

★

ఇంగ్లండులో జర్మను విమానములు బాంబుల పురిపించుచున్నవి. ఇంగ్లీషు విమానవ్యయంకే యుత్తములు వాటి సమ్మోచుచున్నవి. అర్బులు చినిపోయి, అరబ్బిమందికి గాయములు తగిలినవి.

“రంగాగారు బైటకు రావడం అవసరం”

X

మద్రాసులో 14 తేదీ శ్రీ భారతరంగాగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమై ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘంవారి తీర్మానం.

1. రంగాగారిపై కొత్తగా తేబడిన కేసులో ప్రభుత్వం గావించిన ఆరోపణలు కేవలం రంగాగారికి సంబంధించినవేగాక రైతుఉద్యమతీర్మానికీ విధానానికీ సంబంధించి వున్నందున యీ కేసులో డిఫెన్సు పెట్టుకోడానికి రంగాగారికి పోర్టు అనకా శాల నివ్వటం అవసరం.

కారాగృహంలో నిర్బంధించ బడి బయట ప్రపంచంలో ఏ సంబంధం లేని యీవరిసితుల్లో మరొక కేసుపెట్టి డిఫెన్సు పెట్టుకోడానికి ఏమీ అవకాశాలు లేకుండా చేయడంవల్ల ప్రభుత్వం నిస్పృహక విచారణ న్యాయసూత్రాలను పాటించ దలచినట్లు కన్పింపదు.

కావున రంగాగారిని వెంటనే విడుదల చేసి డిఫెన్సు పెట్టుకోడానికి అవసరమైన సాకార్యాలన్నిటిని విధిగా కల్పించాల్సిందని ప్రభుత్వమువారిని సంఘమువారు కోరు చున్నారు.

ఈ కేసులో డిఫెన్సు పెట్టి ఏ లా సా రైతుమహాసభకు మందసా కాల్యాలకు ముడిపెట్టిన ప్రభుత్వపు ఆరోపణల నిజ తీర్మాని లోకానికి వెల్లడించి రైతు ఉద్యమముయొక్క ధోరణిని దృఢపర చుట అవసరము గాన రంగాగారు వెంటనే బైటకు రావలసినదిగా యీకమిటీ వారు సలహా యిస్తున్నారు.

ఆంధ్రప్రభ సంపాదకీయం

ఆంధ్రప్రభరంగాగారిపై మద్రాసు గవర్నరు మెంటువారు సాగిస్తూన్న రెండవ ప్రాసిక్యూషను మొన్న విచారణకు వచ్చినది.

గత మాసములో మద్రాసు గవర్నరు మెంటు వారు మందసా పోలీసు కాల్యాలనుగూర్చి చేసిన ప్రత్యేక ప్రకటనలో, పశ్చాత్తాపపూరిత కేసును మహాసభలో రంగా ప్రభుత్వము చేసిన ఉక్రేక పూరితమైన దుర్మార్గనయొక్క విచారణ పరిణా మమే, మందసాకాల్యాలని ఆఫీస్రాయమిచ్చామని ఆదేశ పుడిచి ఇప్పుడు ఇక్కడ మద్రాసులో శ్రీ రంగాగారివారిను, అక్కడ విజయనగరం జాయింటు మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో మూడు 40 మంది మార్గాయలమీదను కేసులను పెట్టారు.

ఇతర రంగాగారి స్వంత వ్యవహారమో లేక వ్యక్తిగతముగా వారి ఏ రాజకీయాఫీస్రాయముల మీదో కేసుకోసమడుగూర్చు చక్కయో, అయితే వారి యిష్టానుసారము వారు చెయ్యవచ్చును ఎవ్వరూ వద్ద వరు. కాని, యిది అట్లుకాదు.

అసలు కేసున ఉద్యమమే, ప్రజలలో తిరుగు చాటను దౌర్జన్య పద్ధతులను పురికొల్పుతూందని ఆరోపించ బడుతున్నప్పుడు, ఫలితమేమిటాని కిసాన్ ఉద్యమము యొక్క సంపూర్ణ ఆహింసా తత్వమును, ఈ ఆరోపన యొక్క నిరాధారతను బుజువు చేసేందుకు అయినా, ఈ కేసులలో గట్టి డిఫెన్సును పెట్టికొన్న యదార్థమును లోకానికి వెల్లడించడము ఎంతో అవసరము.

అందుకే గాంధీగారు నిన్న ప్రత్యేకంగా తంజినిచ్చినట్లు రంగాగారు కారాగృహమునుండి బయటకు వచ్చి, ఈ కేసులలో డిఫెన్సు పెట్టించడం ఎంతో అవసరము.

రంగాగారివంటి ప్రధాన కిసాను నాయకులందఱో ఈ సమయంలో తెయ్యిల్లో కూర్చొని ఈ ఆరోపన నను అధిక్షేపించుకుండా విడిచి పెట్టడం కిసాన్ ఉద్యమముచేత మంచిదికాదని మా ఆఫీస్రాయము మరణాను గవర్నరు మెంటువారుకూడా మిగత తూ లేకుండా రంగాగారిని విడుదలపెట్టి, యిప్పటి ప్రాసిక్యూషనులో రంగాగారు తగిన డిఫెన్సును పెట్టుకోడానికి అవకాశమిస్తే, మందసాపోలీసు కాల్యాల పూర్వార్థం సందర్భములను గూర్చిన యదార్థము తాము తెలుసుకోవేందుకూ సహాయ భూతులైతారు.

తాము నిష్పక్షపాతముగా నిలచి; మందసా పోలీసుకాల్యాల మీదయింతో ప్రజలకు సంపూర్ణ ముగా న్యాయమివ్వవలెనంటే అసలే ప్రాసిక్యూ షనలనే రద్దుచేయ్యాలని, లేదా, ఈవిధంగా ప్రాసిక్యూటు చేయబడుతున్న రంగాగారివంటి నాయకులను విడుదలచేసి, తమ్ము తా ము డిఫెంటు చేసుకోవడానికి తగిన అవకాశాన్ని కలిగించాలి.

ఇదే మద్రాసులో ప్రత్యేకముగా సమావేశ ముతున్న ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం కార్యనిర్వా హకవర్గంవారు నిర్ణయించి కోరవలసిన ముఖ్య విషయం; ఆవలంబించవలసిన పద్ధతి.

మహాత్ముని వంటి, భారత జాతీయు సర్వసే వాని యింతగా కోరుతున్నప్పుడు, రంగాగారు బయటకు రాకపోతే కిసాన్ ఉద్యమమునకూ, కాంగ్రెసుకూ సంబంధమేలేదని, కిసాన్ ఉద్య మము దౌర్జన్య భూయిష్టమైనదని, దురభి ప్రాయ పడడానికి కారణమవుతుంది.

కాబట్టి తమ వ్యక్తిగతమైన రాజకీయాఫీస్రాయములు ఏమైనప్పటికీకూడా, కాంగ్రెసుకూ, కిసాన్ ఉద్యమానికీ, మూల సిద్ధాంతాలలోగల అవిశాఖాన సంబంధాన్ని లోకానికి చాటేందు కైనా, రంగాగారు యిప్పటిలో గాంధీజీ సల హాను కిరసా వహించాలి.

బయటకు వచ్చినంతమాత్రమున రంగాగారిని గూర్చి ఎవ్వరూ ఏవిధంగా దుర్భిప్రాయ పడడా నికీ అవకాశముగాని అవసరముగాని లేకలేదు.

బయటకు వచ్చినా, అసలు నిర్బంధావాసపు టుత్తరువు, ఆఫైని—యూ కేసు—యూరండింటి పల్ల వారకైబద్ధ కార్యభారమెంతో వుంది.

కాబట్టి వారు వంటనే గాంధీజీ కోరినట్లు బయటకు రావడము ఎంతో అవసరం.

14 తేదీ.

హిట్లరు ఆశయాలు

శే 13 దిన ఆమెరికా పులికా ప్రతినిధి కారలువాక్ శేగాండుగారిలో హిట్లరు తన ఆశ యముల గురించి ఇటుల తెలిపెను:

అమెరికాకు హెచ్చరిక

ఆమెరికాఖండము ఆమెరికావారికి చేరవదని యూరోపాఖండము యూరోపియనులకు చేరిన దను మూత్రమును ప్రమాణముగ గ్రహించి నేను ప్రవర్తించుచున్నాను. ఆమెరికా ఖండాల వ్యవ హారములలో నేను జోక్యము కలుగజేసుకొని ప్రయత్నిస్తున్నాననుట చేసలం నిరాధారమైన ఆరోపణ. ఈవిషయమై ఆమెరికాను ధయలు పడుట కెట్లైనము. తమ సంరక్షణపు కార్యంబు లను సృష్టించేకొనుటకు ఆమెరికా ప్రభుత్వంచారు గావించుకొనిన నిర్ణయముతో నాకట్టి ప్రమే యములేదు. మిత్రమండలే రాజ్యాలకు ఆమెరికా వారెంత సహాయముసంగివను యుద్ధపు చర్యల సానమును మార్చువారు.

నాజీ కుట్రలు

విదేశాలలో నాజీల కుట్రలగురించి ప్రకటించ బడుచుండే వార్తలన్ని ఊహాప్రపంచానికి చెంది ఆధారరహితమైనవి. విదేశాల్లో కుట్రలు యుద్ధ గుత్తరుంగవలెను.

అరెస్టులు.

గాంధీజీ వ్యాఖ్యానము

ప్రతి అరెస్టు హమానసిక ప్రతిఘటనను ప్రబల మొనర్చు చున్నది. కాని నాజీలంపు లన్నిటిని ప్రారలుగామాత్రు స్వభావము నాదికారు. మన తలంపులుగూడా తగిన ఫలముల కొనసాగుచుండు ను. అని మనకుగాని. ప్రపంచానికిగాని తెలియక పోవచ్చును. బహిరంగముగ నా ప్రకటన తెల్పుడ నిస్సయోజనమని తదంచితిని. యుద్ధసమయంలో అన్నియు శాస్త్రీయమైనవే, అన్నియు ఆశాస్త్రీ యమైనవే. నామటుకు నేను నేను యుద్ధమే ఆశాస్త్రీయమని తలంతును. అందుచేత నిర్బంధ మంతయును చెడ్డపనియేనా దృక్పథము. ఇంకమా యుద్ధానికి పరిహారము చేసిని నేనింకను కను కొనలేదు. యుద్ధమువలన వెలుల బాధపడు మన్నానో, యుద్ధము చేయువారి నిర్బంధచర్యల వలన అటుల బాధపడుచున్నాను. భారతదేశం లోవుండే వింత విశేషమేమంటే నిర్బంధకులందఱు నాజీల ఎడ నానుభూతి కలిగి వున్నందుకు ఆరె స్టు చేయబడుటలేదు. దేశస్వారథ్యనికై తప స్తుండే దేశభక్తులను ప్రభుత్వం ఆరెస్టుచేస్తున్నది.

తమదేశంవల్ల భక్త గలిగివుండుటయు, స్వాతింజ్ర ప్రయులగుటయే దోషముగు చున్నది. ఇంతింటే మరొకారణముండు ప్రభుత్వంవారు ప్రకటించుటయైతముము. నిర్బంధము తీవ్రమగు యున్నది. దౌర్జన్యము పరి కట్టుటకు కాంగ్రెసుకు తగిన బలమున్నది వారికి తెలియను. దౌర్జన్యాలకి వారితయు కార్యమేది యు కాంగ్రెసు గావించియుండలేదు.

అందుచేత ఎందువలన యీ అరెస్టులు గావించ బడుచున్నాయో, అర్థముకలదు. ఇదేకా రికినిగీత కార్యక్రమమువంటి వారణములగు

మండే పాటిలుగాని, నాజీల స్థులుగాని శత్రు కొన్ని దేశములలో ప్రభుత్వమువారికి ప్రతిఘ ఠంగా మండేవారిని ఆరవిచేయడానికి ఆయా ప్రభుత్వాలు యీ విధంగా ప్రచారాన్ని సాగిస్తున్నాయి.

బ్రిటనుపట్ల ఉద్దేశం

యుద్ధానికిపూర్వం అన్యసేవించిన కాలసిలన్నీ మనల జన్మికి చేరవాలని నేను కోరుచున్నాను. అంతేగాని, బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యమును ధ్వంసమొన ర్చుట నా ఉద్దేశముని నేనన్నమా చెప్పలేదు. కాని ప్రస్తుతము ఈసామ్రాజ్య విచ్ఛిన్నమను దారి తీవ్రపడేవారి ఆధికారాన్ని నిర్మూలస్తాను. బ్రి టను సామ్రాజ్యాన్ని పోగొట్టుండే ధనికవర్గమును సాక్షాద మొనరిస్తాను. సముద్రంపై బ్రిటనుకుండే ఆధికారం అంతముంచాలి.

శాంతిని కోరుచున్నాను.

నేను శాంతిని కోరుచున్నాను. కాని కేవ లం ఒకవంట్టికలవల్ల శాంతి కురదదు. ప్రపంచ ముందలి వివిధ జాతులలో వివేక జ్ఞానము కలుగ వలెను. పెద్దజాతుల అవసరములను అందిచు గుత్తరుంగవలెను.

యుద్ధ భూమికి భారతీయ విలేఖరి

లాహోరునుంచి వెలువడు “ట్రీబ్యూను” తాత్కాలిక సంపాదకుడుగా మండిన పి. టి. చంద్రగారు యూరపులో జరుగు యుద్ధమును గురించి వార్తలు పంపుటకై జూన్ 17 వ తారీ ఠిన విమానముపై ఆరెగొండ్రీయాకు వెళ్లివారు. ఒక శత్రు యూరపుకు వెళ్లడానికి విలంకి పోతే, ఉత్తర ఆఫ్రికాయందలి అంగ్లయిల్లరీ యుద్ధరంగపు వార్తలను రిపాబ్లికేషనురుంటు.

యుద్ధ కమిటీలోనుండి రాజీనామా

కమిటీలోకంటే బయటవుండేయొ యొక్క ప్రయోజనకారిగా వుండవచ్చునని తలంపుకొన్న మీదట, ఇండియా ఎక్స్ప్రెసు సంపాదకుడుగు పోర్ట్ కోల్చెగ్ గారు, టి. టి. క్రిష్ణమూచారిగారు రాజీనామానిచ్చివారు. “హిందూ” పత్రికా సం పాదకుడుగు కె. శ్రీనివాసుగారు కమిటీలో సునితీయజాలవందుకు చింతిల్లుచు శేఖరాసివారు.

గవ్వుడుచున్నాయి. అన్ని రాష్ట్రాలందును ఏక ధాటిగా ఇవి జరుగుచుండుటయే దీనికి సాక్షి. అయితే కాంగ్రెసు నానులొక హితవోసంబు యిన్నాను. నిర్బంధమంటే వారకన్నదునుభయం కలుగజాలదు. కానవల్లంఘనమన్నా ఒకవిధముగు నిర్బంధమే. అయితే ఉల్లంఘనము స్వయంగా చేయునది. నిర్బంధము పలువంటిదా వచ్చెడి.

ప్రభుత్వకైకి మించి తగినంతమంది నిర్బంధాలకు సంసిద్ధమై అరెస్టు గావించుట ప్రభుత్వానికీ దుస్సాధ్యమగునటుల చేయవలెను. ఆచర్య యిప్పుడు కేసుకొ నుటూ, మోక్షానుటూ అనునదే తేలవలసి యున్నది.

విశ్వ విహారం

—దులటి దిగన్నారం.

ప్రజాస్వామ్యం, ప్రజాసేవారాజ్యం, ప్రజాస్వామ్యం గా వారే—

—ఆచార్యులకు.

ప్రజాస్వామ్యము - నియంతృత్వము

ఆచార్యులకు ఆచార్యులు యింకను ఈ దేశం లేదు. ఈ ఆచార్యులు విద్యార్థులకు ప్రపంచంవలె ముందు పాఠశాల. ఆంగ్ల భాషలో దేశాన్ని యను రాజ్యవిధానమును ప్రజారాజ్యమని పిలువటం వాడుకలోకి వచ్చినది. ఆది ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలపై కొన్ని ప్రజావాదములందు సరిపెంప బడుచున్నను, సంపూర్ణమును ప్రజారాజ్యమని పిలువకొనలేదు.

దేశానికి వ్యతిరేకముగా కొందరు డిక్టేటరు పిచ్చు ఆనగా నియంతృత్వమును ఈ ప్రభుత్వ విధానానికి వాదనను బలపఱచుదు.

ఇప్పటియందు నియంతృత్వమును రూపు మాపి ప్రపంచమును ప్రజాస్వామ్యమునకు పదిల పఱచుటకు పాఠశాలపడుచున్నదని మిత్రమండలి వారితో ప్రకటించబడినది.

సామ్యవాదము

ఇదిగఱకు కాక, కొందరు కమ్యూనిజం వస్తే వేగాని ప్రపంచము లాగుపడదని వాదించుదు.

కమ్యూనిజం విద్యార్థిని కొనియాడుచును. దీని లో కొందరు (సోషలిస్టులు) కమ్యూనిజం కొన్ని వర్ణములను విమర్శించు గాని, కమ్యూనిజం వలంబించు ఆర్థికవిధానమును బలపఱచుదు. కమ్యూనిస్టు ఆను యాయులు, నియంతృత్వ వాదులు, సోషలిజం యాయులు ప్రజాస్వామ్యవాదులు.

ఈ వాద ప్రతిపాదములను, ముందుకు వెళ్ళుటకు మార్గము? ఆదర్శ ప్రజారాజ్య గమ్యస్థానమును చేరుటెట్లు?

ప్రజాస్వామ్యపరిక్ష

1. సర్వార్థకారం ప్రజలది.
2. ప్రభుత్వమువారి సాధనము.
3. సర్వమతసహనం.
4. ప్రభుత్వమునకు మతము లేదు.
5. ప్రతిపౌరునికని, యొక్క వయస్సు వచ్చిన ప్రతి ఒక స్త్రీకీ, పురుషునికీ వోటింగుహక్కు.
6. మెజారిటీచేపరిపాలన.
7. మెజారిటీ హక్కుల సంరక్షణము.
8. వాక్యతీకా, సభా, సంఘటితా స్వాతంత్ర్యములు.
9. ఆయుధములధరించుహక్కు.
10. పార్టీపద్ధతి.
11. ప్రత్యేకపార్టీ నిర్మాణ స్వాతంత్ర్యము.
12. పనిచేయుహక్కు.
13. పనిలేనివారికి ప్రభుత్వరక్షణ.
14. పవ్లికు పునోగ్యములకు స్త్రీ, పురుష విచక్షణ లేయరారు.

18, 19 వ శతాబ్దములందు ప్రజారాజ్యమునకు ప్రపంచమును ఆంగ్లోజన ప్రబలియండినది. ఎర్రంకులకు రాజుల రాజునండి కప్పించుకొనుటకు ప్రజలు తపాతపా పడుచుండిరి. ఆప్పటికి 300 వీండ్లుముందే ఇంగ్లండులో రాజుకు పాక్ష మెంటును మ్యూ యుద్ధములు జరిగినవి. చివరకు పార్లమెంటు కలిగినది. క్రమంగా రాజుకం లొంగిపోయినది. రెంటికి సమాధానం పొందినది.

పాక్ష మెంటు ఆంగ్లోజనలో రాజుకం విచ్ఛేదనం పార్లమెంటుయొక్క విద్యార్థిరాజ్యాన్ని, రాజు కిం నుర్తించింది. చివరకు మతకలహములు ఆంగ్లం ది మతసహనం ఏర్పడినది. కాతలిక్కులు, ప్రొటెస్టంట్లు, బ్రాహ్మిన్లు, వ్రాస్వి పేరియన్లు, యూనికేరియన్లు, నాకాథంసాక్షిత్వములు, ఆంగ్లికను చర్చివాదు మిస్సెస్ సామన్యములో కాల ముగింపు చేసారు. ఆంగ్లికను మతము ఎలికే లెకురాణి నిర్మించిన ప్రభుత్వమతము. ఆయనప్పటికి, ఆందువల్ల యితర మతముల వారయిన ఆన సొమ్మత కలుగలేదు. క్రమేణ మతమునకు, రాజ కీయమునకు, సంబంధము నశించిపోయినది.

ఫ్రెంచి విప్లవము.

1793 లో ఫ్రాంసులో మహావిప్లవము చెల రేగినది. రాజు, జమిందార్లు, మతాచార్యులు ముప్పురుకలసి ప్రజలను వీడించినారు. విప్లవా సంకరము, వెపోలియను చక్రవర్తియొనప్పటికి, వీడనమాత్రము ఆంకరించినది. రైతులకు ప్రభుత్వ పాలములు సంక్రమించినవి. విప్లవ ప్రధానా శయము సిద్ధించినది. 1830-48 సం॥లో ఫ్రాంసులో మరలరెండు విప్లవములు జరిగినవి. ఏమ్మట

1848 (దీనికి విప్లవముల సంవత్సరమని 'షేరు'లో ప్రజావిప్లవములు, ఇటలీ, జర్మనీయన్ను గు చేశము లందు చెలరేగినవి. ఈవిధముగా 19 వ శతాబ్దములో గు సరి కి, యూరపు ఖండ మందు చివ చిన్న దేశములందు గూడ ప్రజాస్వామ్యము వి జయవంతమై, ప్రతి భావంతమై యుండి నది.

ప్రజాస్వామ్య ప్రస్తుతస్థితి

ప్రభుత్వము, రాజకీయము, మతము ఆను వీడల వదలించుకొనినది. లేదా, వాటి బారినండి తప్పించుకొనినది. రాజకీయము, మతము ప్రభుత్వ మునకు యజమానులుకారు. ప్రభుత్వ సహనంవల్ల స్వేచ్ఛగా సంచరించగలవు. ప్రభుత్వము ప్రజలకు బాధ్యురాలు. ప్రజలయొక్క సాధనము. వాస్తవంగా ప్రజలకు బాధ్యురాలే. కాని ప్రజలందరియొక్క సాధనంకారేదు. మెజారిటీ పరిపాలన పాఠశాలపడుచున్నది. కాని పార్టీ చుటుకు ఒడి విచారముగా మెచ్చినది. ప్రజాస్వామ్యమును, మెజారిటీని సృష్టించగల శక్తి, సామర్థ్యములు పార్టీకి గలిగినవి. అన్ని పార్టీలకు గల్గలేదు. కొన్నిటికి మాత్రమే గలిగినవి. మెజారిటీ (అత్యధిక సంఖ్యాకులు) బాధ్యత వహించే పరిపాలన జరిపించేపార్టీ, నిజంగా ప్రజలందరి ఒక వర్ణము నకు కందిన ప్రతినిధులు మాత్రమే ఎట్లుకాగలిగిరి? దీనిని సాధ్యమేమి? (సశేషము)

బ్రిటిషువారికి ఫ్రెంచివిమోచనాలు.

ఫ్రెంచివారికి గాను కంట్రాక్టు తీసుకొనబడి యిప్పుడు నిర్మించబడుచున్న విమానములు 3,100కి పైగా రైటింగుప్రభుత్వము తీసుకుంటుంది అధికారబృందంవారు తెలుపుచున్నట్లుగా అసోసి యేషన్లు ప్రవహారం వచ్చినది.

నెల్లూరు మున్సిపాలిటీ

ప్రస్తుత కమ్యూనిజం గాను భాష తీసుకొని 8 వేలవేల వందలవేల కొను వాలును మూలం తెలుసుకొని ప్రయత్నించి వలచుచున్నది. పాల్కు డిపార్టుమెంటును పాల్కుకు, ఇంజనీయరు కళాని ఇంజనీయరు కళాని ప్రవేశిస్తున్నది. కాని చేరుకలిపిన కలిఫే యెరులేని వీరిచాదన. 3వ కంటే పాల్కు కళాని తీసుకొనే కమ్యూనిస్టు నిన్ను మున్సిపాలిటీలో వున్నపుడు, తిమ్మక తిరంగల కాని మున్సిపాలిటీలో ఎందుకు కట్టవదలి ఆసే ఉద్దేశ్యంగా వున్నటుంది. దీని మంచివారే, దీనిమాన్యుయే, కావ యుకాని దొనుప ఏమాల్లా? కాబట్టి దొను అభివృద్ధికి మరుగూ నుచేపే మకో కమ్యూనిజం రుకు కల్పింపబడు తప్పించడం అవసరం.

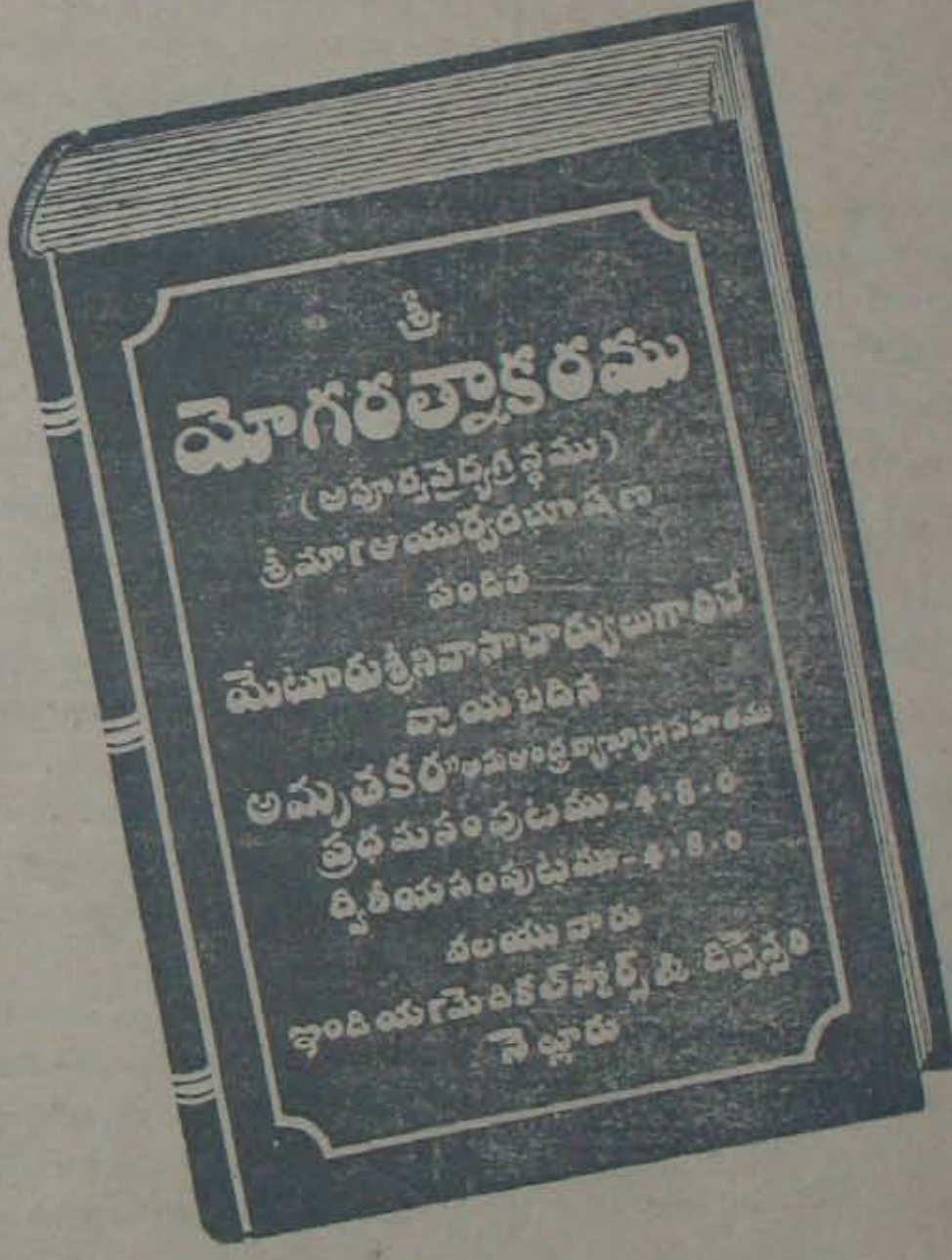
దుమ్ము గోడలందా వేదవేద ఇనుకములు లాగ ఏర్పడివుంది. ఈసంవత్సరం దుమ్మును తీసి వేయడానికి ఏలాటి ప్రయత్నం చేసినట్లులేదు. రిల్లింకునలు, గోడలను యీశోలలో వేసి లేవు కాబట్టి ఆ పీవర్ కిమరుకు గోడలలోని దుమ్మును తీయించుటకు నియోగించి శుభ్రపరి పించడం చాలాముఖ్యం.

నెల్లూరు డి॥ము॥ కోర్టులో

O S No. 786/1939. పాల్కు కలెక్షన్లు and

- (1) పాల్కు కలెక్షన్లు
- (2) ఆ కలెక్షన్లు

1.3 ప్రజలందరికీ యంగుర్లు తిలయచేయవలె మొదలగా— యీ కేసుకు వారీకే విలో 1 టు ప్రజల వారి ప్రాయంవెయ్యియుంటే ఆదమం దిప్ల వేలాశాలకు ఆయన సాయుకాలు 6-4-19-19-19-19 రాబట్టుకొనుటకు ప్రకటించిన దాని కళాని తెలుపటి యెన్నున. విమాన వోటియ వివిక్తం తే 29-6-40 లో వాయిదా వేయబడియొచ్చునది. యిందుకుగించి విమాన ఆక్షేపణ వున్నయెడల ప్రపంచం 10 గంటలకు కోర్టుకు వచ్చి మి యొక్క ఆక్షేపణలు తెలుపుకొనవలయును. గో రువల విమానోక్షేపణను తీర్మానించబడదు. నెల్లూరు } మొదలి లక్ష్మీయనయ్య, 19.6.40. } వారి ప్రకటన.

ఇండియా, బర్మాలో 56000 కుటుంబములు

జనరల్ అస్యూరెన్సు

వలన రక్షణ పొందుచున్నవి. ఈనాటికి రు. 3,70,00,000 పైబడిన భీమాపట్టాలు అములులో యున్నవి. రు. 62,00,000 పైగా ప్రజలకు 'క్లెయిము' చెల్లించబడినవి.

వ్యయము ఎంతో తక్కువ!	పట్టాదారులు పొందే బోనసు కేలు చాల ఎక్కువ!
---------------------	--

1907 లో స్థాపితము — అశ్వీరులో స్థాపితము.

జనరల్ అస్యూరెన్సు పాల్కు డిపార్టు మెంటు ప్రకారానికి వచ్చింది. నెల్లూరు, చిత్తూరు జిల్లాలలో పనిచేయు ప్రతినిధులు నివరములకు ప్రాయుండి.

బ్రహ్మాచారి ఎన్.వి.యార్, వి. జె. ప్రసాద్, B. Sc., LL. B., F. S. S. (London) లేదా ఇన్స్ట్రుక్టర్ గిజిటి, ఇండో మేనేజరు, అశ్వీరు, నెల్లూరు.

కథ:

నీలాపనింద-

—కొకహస్తీ లక్ష్మీకాంతకర్మ.

(1)

చైరొడికొండకు దక్షిణ వైపుగా చిన్న వసారాలో కాపురం వుంటున్నాడు రాఘవులు. రాఘవులని అతని కేరైతే రాగడు - రాగడని యే ఆందరుపిలిచే కారణాన్ని పేరు రాగడనియే తుదిపోయింది.

చిన్నవసారా. అచిన్నవసారాలోనే కెళ్ళాం దిడ్డల్ని విడిచేసి కూలిపోయి సాయంత్రం వచ్చే వాడు. ఈ మధ్యకాలంలో ప్రాద్దన త్రాగిపోయిన ఇంత గంజీబీలోనే వుంటాడు. మధ్యాహ్న కాలంలో అందరితోటి యింటి కళ్ళటానికీ వసతిలేదు. అందుకని కామందులోకి పని యేదో ఏకటి వక్కొట్టేస్తూ వుండేవాడు. పూరికేవుండే వాడుకాదు. నీడి శ్రమకు కామందులు "రాఘవులు చాల గట్టివాడని మాత్రం" అనేవాడు. కాని ధాన్యపుగింజ అధనంగా రాఘవులునుడ్డలో పడేసాడు.

జంకిటి చదువుకోకపోయినా చిన్నప్పటి నుండి సంసారాన్ని పాదుపుగా జక్కజెట్టుకునేవ్వకుంది. తనభర్త తెచ్చిన ఏవ్వుముంతతోటి ముంతెడు శేనర్ల విసం సంకటగా మార్చేసింది. దాన్ని పిల్లలకు పెట్టేసి. భర్త త్రాగకుంటే తానూ యెందుకు త్రాగటం అని ఆమె పట్టు. కనుక పరిత్రాధరాగ్యాన్ని అవలంబించి భర్త తోటి తానూఇంతగంజీ ప్రాతకాలమున నుడిచి ఎరల సాయం తనమున భర్త తోటి నుడిచేసి ఎంకటిని. సరీగారంటే ఆభోజనము ఒక్కటాటు కూడా సరిపాడ్యేదికాదు.

ఏలానా పిల్లలకు కడుపునొండా అన్నం పెట్టేది అని ఆత్రంతో ఆలోచించసాగింది. ఓకోజా చివరికి తానుకూడా కూలికీపోవడానికంటే వేరు ఉపాయంలేక పోయింది. ఓకోజా కనుక్కున్నాడు రాఘవులి సంగతిని.

"ఏమీయో! నువ్వీలా కూలికీరావడక నాకీవ్వుం లేను. సరికదా? పిల్లల్ని ఒంటిరిగావిడిచి నువ్వీలా రాకూడ"దని ఖండితంగా చెప్పేవాడు! కాని కుటుంబపోషణార్థం భర్తతో సగవారు కష్ట సుఖాల్ని పంచుకొన్న ఆధారం వెంకటి కూలికీ పాడ్యేదే!

ఓకోజా వెంకటి కూలికీపోయి ఆసమానంతో యింటికిస్తుంది తెలుపెరుగులో వడ్లకు కట్టుకొని చేసినవన్నల చిక్కబట్టి ఆవు మాడయ్యుద్దకు వచ్చేలా. ఎవూనే వుయ్యాలలోనూచింది దిడ్డకే చేపువ్యాధవడలేక. దిడ్డలేడు. నుండెగిభాలునుంది. వెట్లెట్లల్ని అడిగింది. వాళ్ళూ తృప్తికరమైన ప్రత్యుత్తరం యివ్వకపోయినాడు. ఆకారణాన్ని యింటా బయటా వెతికింది. కుడకు పశువుల కోశాలలో (కామందు వారిది) పడుందిదిడ్డ.

ఆదిద్దమ జాస్తేనే భయవైననుండే తేలికై పోయింది. ఒక్కనమిసిన తన దుఃఖం ఆంతా మింగేసింది. పిల్లలుతిమతో పోలిమాదారని నమ్మింది. అక్కడికీపోయింది మారించి.

దిడ్డకట్టు తేలవేసింది. వాలిక యెండిపోయి వుంది. వాలికచాచి బడివుంది. రాహోనికోసం జూచి ఆరచి మోసించింది. ఎక్కడలేని దుఃఖం జూరించుకొచ్చింది. యింతకు పూర్వంలేనను దిడ్డ కడిగి మామిడికోజులు పెరిగి మరలించి వచ్చుమా మూవోయేడు వరకు కడిగించిన నీడిన రంగడికోస

మైనా యింతదుఃఖం కెందివుండలే! ఆనాటివరకు కలిగిన విదారమంది దిడ్డలలోకెల్ల రాజావంటి దిడ్డ! అటువంటిదిడ్డ...ఏమైనా వ్యాధులచేతనా? లేదు. చిన్నదిడ్డ. సాలకోసం యేదీయేదీ కుడకు మరలించిన చిన్నకూపనుమాచి జూచి యేద్య మొనరెట్టింది. ఎంత ఆపుకో ప్రయత్నించినా తనకు శిశ్యంకాక పోయింది. అన్నంవండను కూడాతోచలా! కొంసడి పడ్డాలానే వుండి పోయింది.

భారంచే వంగిపోయిన తనమేనుకే ఆలా మోసు కొచ్చి యిట్లు కూలబడి ఆకీకుపును ఆవుయ్యెలమ జూచి యేద్య మొనరెట్టింది. మాటిమాటికి వక్కొట్టాన్ని జూమకొనేది. వేపువచ్చి నిక్కబాడు ముక్కున వన్నులజూచి ఆవాధ యింక యేలా కమించేదని యోచించి యేద్యేది. పూర్వం నూ దేండ్లు తీవించి మరలించిన రంగడికి తనకామం దులవారి యిట్టోనుంచి బరైపాలు పోనేది. యిప్పుడు యాలిడ్డపుట్టిన వేళావత్తెం వున్న లంగా పాలుండిపోయింది. యాపుష్కుల క్షీరా కలికేలాధం యేమి? అడవి గాచిన వెన్నెల కైవడే?

మాటిమాటికి చేపుకువచ్చిన చప్పులకు ఏమని ప్రత్యుత్తర విచ్చేదాయని దుఃఖించి దుఃఖించి కృశించిపోయింది.

ప్రాద్దనుంకేవరకు వచ్చాడు రాగవులు యింటికి. దూరంనుంచే ఏమైనా అనుంగళం కలిగిందా అని భయపడుతూనే వచ్చాడు. తీరా ఇంటికొచ్చేవఱకు వెత్తిన పిడుగుపడ్డదని గ్రహించాడు వెంకటి చేవులకల్లనే. రాఘవుల్ని జూచే వఱకు వెంకటి చేవుల జూచి చేసింది. వామూ కూడా వెత్త వెత్త కొట్టుకున్నాడు.

ఆనాడురాత్రి యెవ్వరికీ నిద్రపట్టలా. ఆకలి యగుటలేదు. మరునాడు సాయంత్రం లేచింది పోయ్యిలో పిల్లి.

ఈసలం కలిసిగాలేనని వాల్లిదరికి ఒక గిరి బయలువేరింది. అందుకని మార్చాడు తన Quarter ను ఓకెంకాయితోపులోకి. అక్కడి ఖామందుల్ని అడిగి వుత్తయ్య గ్రహించి చేరాడు. తన పూర్వపు ఖామందులకు తనపై యిసుమడించింది కోపం. నిజస్థితి యెఱింగించాడు. కాని కోపం శాంతం చాలా ఏంకేస్తాడు.

(2)

రామమూర్తి ఓ. ఏ. ప్యాస్టే నేటికీ యేడు వర్సెరాల్లెంది. చిన్నప్పటినుండి చాల మరుకుగా

పుస్తకాలు స్టేషనరీ

మేము నూతనముగా నెల్లూరు చిన్నబజారులో కృష్ణా & కో., అను పేరుతో పుస్తకముల పాపుసు స్థాపించియున్నాము. సంస్కృతి, ఆంగ్ల, హిందీ, తమిళ పుస్తకములు, స్కూలు పుస్తకములు, స్టేషనరీ సామానులు యెవరికీ యే పుస్తకములు కావలసినను, సరసమైన నెలలకు దొరుకును. గాన తామెల్లరు మా వ్యాపారమును తగు ప్రోత్సాహమియ్యగలందులకు ప్రార్థించుచున్నాము.

బజారు నెల్లూరు } కృష్ణా & కో.,
బుక్ నెల్లర్స్ & జనరల్ మర్చెండైజీ.

ఎక్కివచ్చిన వాడవంటివేర యిరవైయ్యెట్టానే ఓ. ఏ. మొదటితరగతిని ప్రశ్నిర్లుడయాడు. పిదప యో. డి. ప్యాసయాడు. ఆపల ఓ. యో. ప్యాసయాడు.

ఓ. యో. ఆఖరయేవఱకు తన యేడకరాల డబ్బు కూస్యం ఆయింది. పిదప వేచరుకు Articles వ్రాయ మొదలిడాడు.

వుండగా వుండగా తనమేనమామకు దయనల్ల ఎట్లనో ఒహట్టు రామ్మూర్తికి S. I Post వ్రాడి వచ్చింది. దాంట్లో మహాకీర్తి గడించి ఒకేమెట్టున Circle ఆయి Next Deputy Superintendent గా ఆవదానికి కోర్కె గలిగెవున్నాడు రామ్మూర్తి.

(3)

అని తేనగిదినాలు. ఎక్కడజూచినా కన్నుల పండగ దృశ్యాలే! నసంకెలుకువర్చిన నసంకునీకీ కూడా శిశ్యంగాని సమయంలో ఆశ్చంకారపు దృశ్యాలు...వర్చిన కలపి గాని రమ్యాలు ఎక్కడ జూచినా వెల్లవిసి పోనూన్నవాలిని...మనం యేలా వర్చంప గలుకుతాము. వైరులు, అప్పటి కన్నవో కోతబడి పాలాలలో కుప్పలు కుప్పలుగా వేచుబడివున్నాయి.

ప్రతినీర్వమున్నూ ఒక్కొక్క గ్రామాధికారి యింటినుండి Sub Inspector's office కు ఒక్కొక్క Report పోతూవుంది. "గ్రామం లో దొంగతనాలు జూస్తీ గా వున్నాయి. ఎక్కడ జూచినా కుప్పలు రాత్రిళ్లు రాలగొడుకున్నార" అని సారాంశం.

రామమూర్తి ఆ circle కు S. I. అతడు ఓకోజాన ఆగ్రామాన్ని camp వేశాడు. ఏచారణ తీవ్రంగా పోగిస్తున్నాడు. ఎక్కడా అంతు దొఱకలా, ఏమాత్రమైన ఆవోకీ తీయాలని పోలీసులు లెస్సగా ప్రయత్నపడుతూ వున్నారు.

మధ్యాహ్నం మాడుగంటలకు వెంకటేశం ఇంటికెళ్ళాడు. రామ్మూర్తి coffee కి ఇది తనకు మంచి సమయమని గ్రహించాడు వెంకటేశం. తన తోటలోనుండి రాగడు పల్చిపోయిన విషయాల్ని ప్లస్టి పథంలోనికి ద్రీ వ్వు కొని తనకు రాగడిపై నుండు యాసంతా వెళ్ళ గ్రక్కాడు. ఆవోకీ దొరక్కె తికమకలు పడుతున్న రామ్మూర్తికి పలుకులు ఆమృతధార వెంది. ఆ! I mean He is a bloody rounge ఆన్నాడు రామ్మూర్తి. తానుపన్నిన పలలో పోల్కొట్టాడని గ్రహించి వెంకటేశం మఱి కొంత గృధతరంగా ఒత్తికెప్పాడు.

(4)

రామమూర్తి తానే తేనుఆవోకి తీశానిని సంకోపంతో తేవాడు. బయలుదేరాడు "ఏయో! Three, forty seven, రాగడిని కంటుకో చేయ" అని ఆర్డరిచ్చాడు పోలీసును. నిలపా గర్జలంటి ఆ ఆధికారాల్ల వెంటనే రాగడి

దగ్గఱకు Three forty seven న్ను పంపి వేసింది.

రాగడు యిట్టో ఆర్థాన్నాన్ని గంజీలో కలుపుకొని కంపంలో పోమకొని త్రాగుకున్నాడు. వెంటిపిల్లోడు భుజాన్ని యెక్కె నాయనా...బాబా...అమ్మ...అక్క...అంటూ నిలొచ్చి వున్నాడు. వాడినోట్లో రాగడు మెరుకులు పూటుతూవున్నాడు. పాపం దాన్ని తినటంతోపే "వేసా" అంటూ నివ్వుతూ విజయ స్వరంతో నాన్నకు పిలుస్తున్నాడు.

ఇంతలో ప్రత్యక్షమయ్యాడు ఎట్టెటోపిడాకు. చూచేవఱకే హాదలపోయాడు. "ఏయో! రాగడూ! ఇకొక్కెక్కరు పిలుస్తున్నాడు. బయలుదేరన్నాడు లోపిదార్. కుడుస్తున్న ఆన్నాన్ని అట్టే వదిలి పిల్లవాడినో ముద్దిడుకొని తిల్లిదగ్గరకువంపి ఆనూ యకుడను రాగడు ఎట్టెటోపిదార్ వెంట కడచాడు.

"ఏయో! దొంగతనం చేశావు. చెప్ప. ఎవరి తరు చేశారు నీతోటాడ. ఎక్కడ ధాన్యాన్ని దాచావు. చెప్ప." అని ఒకే పర్యాయంగా రామ్మూర్తి నిరొక్కపాటుంగా అడిగాడు.

"ప్రభూ! ఏం యెరుగను. మారాబా! దొంగ తనం యెంటో యెరుగను పామే!"

"నీ! చెప్పగాడిలే! చెప్ప. నాకీమీ చేతు మలే? నిజంవెప్పియ్యె. ఎవరికను కలునుకోన్నా ను నీతోనూడ. ఎందుకు చేరారు? యెక్కడ దాచారు ధాన్యాన్ని....."

"బాబూ! .....దేదరా!..... ఎఱుగను నేనాతోటికి పాడ్యేవాడికి కాదు..."

నీ! గాడిదా! ఆతోటికి పాడ్యేవాడివికోవు. తిసి అబద్ధాలు కెప్పావా? మీసందులోదాశావా? చెప్ప యెక్కెట్టావు.....?

"బాబూ నేనూపస్తావనుకు పోను. బాబూ రచ్చించండి." అని దీనమను కేత్రాల్లో అచ్చటి జనులకు పరికించాడు. సబ్ Inspector రచ్చించడానికే వచ్చింది. సందు లో దాశావా? చెప్పకెయ్.

"బాబూ యెరుగను"

"నీ! చెప్పగాడిలే! ఎన్నిమాదులు చెప్పి వా విన్నావుకావు" అంటూ ధదావు తీమక మోక సాగాడు రామ్మూర్తి. పాపం అంటారే కాని అక్కడున్న వాకోక్కలైన వాడించారుకారు.

కెంకాయితోపు కామందుకూడా వున్నాడక్కడ. ఆతడైవారే నిట్టోపిత్వం బయటకెట్ల తన్ను రక్షిస్తాడనుకొన్నాడు. ధదావు దెబ్బలు తింటూనే తన ఖామందుకైపు దివంగా పిడించాడు. కాని ఆమారాణ తనపై ఏమాత్రం బాధ్యత వుంకుకోకుండా వుండేందుకు చూచి మావనట్టు వదించాడు. దెబ్బలు ఆధికమవుతూ వున్నాయి.

పత్యవేక్షకే దైవమీ ఖుటన నోవచ్చిందిని ఆచుకోనేట్టుగా వుంది యాకేను. ఎన్ని దెబ్బలు తినియినా సత్యాన్ని బయలుపెట్టాలని రాఘవులు నిర్భకుడయ్యాడు. కొంతవఱకి రాగడి నోటినుండా అబద్ధం చెప్పరానినే నూంపను రక్తంకారింది. కొందిరు దెబ్బలు తిప్పుంకుకొటా నికైవా అబద్ధం చెప్తారు. కాని రాగడాం చెప్పవలనుకోలేను.

ఆనాడు సాయంత్రమే రావడి మరణం గ్రామంలో భిఖకెళ్ళింది. వెంకటికి దిడ్డల్లో తిరిగినా కవళం దొరకటంలా పూళ్ళో. మరువంపి త్పరమే రామ్మూర్తి ఆ Circle కు Circle Inspector అయ్యాడు.

మందసా వీరుల స్మారక చిహ్నము నెలకొల్పవలెను

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ కార్యనిర్వహకవర్గ తీర్మానాలు

80-5-40 తేదీన ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘకార్య నిర్వహకవర్గంవారు దుబ్బుకూరులో శ్రీమతి భారతి రంగాగారి ఆధ్వర్యమున సమావేశమై క్రింది తీర్మానాలు గానించారు.

ప్రభుత్వ కార్యవ్యవహారమునకు సురక్షిత కార్యాలయము, రామలింగయ్య, నాథులపల్లి తదితర స్థానిక రైతువాయకులు సహకార ఆఫీసులలో రైతుమహాసభల నెలకొల్పవలెను గాని పరిమితులకు చేసినట్లుగానే ఈ సంఘమువారు ప్రకరించుచు, ధన్యవాదము లభించుచున్నారు.

మందసా రైతుల దుర్భరస్థితిని రాష్ట్రకాంగ్రెసు వాయకులైన శ్రీ టంగుటూరు ప్రకాశం వంతులు గారికిని ఇతర కాంగ్రెసు వాయకులకును తెలియజేయుటకు గాను ఈ క్రింది కమిటీని నియమించడమైనది.

వ్యాయపతి వారాయణమూర్తి, డి. ఎస్. ఎల్లభారతి, కె. పులుకొండే, కరుణాకరం సుబ్బారావు, రామావాయుడు, లావు ఆంకమ్మ, సి. బాలిరెడ్డి, బి. లచ్చయ్య.

నిర్మాణ కార్యక్రమము

ఆంధ్రరాష్ట్ర కేంద్రములో నిర్మాణ కార్యక్రమము గ్రామగ్రామములలో ప్రారంభించుటకు వ్యక్తుల వల్ల సాధ్యముకానిచేత ఆయననూ, బూలైతుల ఆర్థిక అభివృద్ధికి తోడ్పడుటకునై రైతుసంఘాలు, యింకా ఏర్పాటు పట్టుదులతో, గ్రామములలో సాధ్యమైనన్ని చోట్ల కాంగ్రెసులో సహకార మొనర్చి నిర్మాణకార్యక్రమాన్ని పోషించుటకు రైతుసంఘాలను ప్రోత్సహించడమైనది.

మందసాలో కాల్వలవంతరము కల్గిన ఘోర పరిస్థితులను గ్రహించి, వెంటనే రైతులకు తోడు పడుటకు నిర్మాణ కార్యక్రమానికి ప్రసాదితయ్యుటకు, పూనుకొమ్మందులకు, రా. కాం. సంఘ ఆధ్వర్యమున టంగుటూరు ప్రకాశం వంతులు గారిని ప్రకరించుచు, వారితో సహకారము చేయాలని ఆంధ్ర రైతుసంఘాలను కోరడమైనది.

గుంటూరుజిల్లా రైతుసంఘము

గుంటూరుజిల్లా రైతుసంఘ ఎన్నికలను ఆత్మీ ఓట్లూ ఆ సేక రిపోర్టులు లో త్రా సంఘ ఆఫీసు నకు పంపించి, కనుక యదృశ్యంగాను విచారించుటకు శ్రీమతి కేటాపాతయ్య గారిని నియమించడమైనది.

రైతాంగ విద్యాలయము

రాష్ట్ర రైతురక్షణకమిటీ ఆంధ్ర రైతు విద్యాలయమును స్థాపించి యుద్ధముగా నడిపించుచున్నందులకు రై. రక్షణ కమిటీకి ధన్యవాదములు తెలియజేయుచున్నారు.

రైతాంగ విద్యాలయం కిసాన్ మోడల్ ఆఫీసులను ప్రజాశాసన అనుసరించి రై. విద్యాలయాలు ఆంధ్ర రాష్ట్ర స్థాపించుటకు క్రింది కమిటీని నియమించడమైనది.

డాక్టరు కె. డి. కృష్ణ, యస్. ఎ. పి. హెచ్. డి. ఆధ్వర్యము ఆర్. నరసింహారెడ్డి, యస్. ఎ. డి. యస్. ఆర్. అన్న అంజయ్య, బి. లచ్చయ్య, సి. బాలిరెడ్డి, డి. యస్. ఎల్లభారతి.

రాయలసీమ యాత్ర

రాయలసీమ రైతు రక్షణయాత్ర వాయిదా పడినది.

రైతు నాయకులపైని నిర్బంధము.

(ఎ) ఆఫీసులలో రైతువాయకులు, ఆయన ఇందులో యాగ్నిక్, ముజఫర్ నవాబ్, టి. వింకెం ముఖర్జీ గార్ల నిర్బంధమునకు ఈ సంఘము వారు ప్రభుత్వవ్యతిరేకముగా విరసింపబడుచున్నారని తెలుపుచున్నారు.

(బి) ఇందులో యాగ్నిక్ పైని గావించిన నిర్బంధపు టుక్కెతుపు డిటిమా వీధానమునకు ఆక్రమణ, ఆస్వాదము, ఛోచనీయము వయగా రైతుసేవకులను - నాయకులను యిచ్చగా ఆరెష్టు చేయుట నొరవల్ల విధానమును ఆవిచ్ఛిన్నముగా పోషించుటయే.

కాన - ప్రభుత్వవిధానమును తీవ్రముగా ఖండించుటకు గాను ఆఫీసులలో రైతు నివేషించుచు పరువుటకు వెనుకొంటే పూనుకొమ్మల యువని ఆ. భా. రై. మహాసభను కోరుచున్నారని.

ఎగుమతుల సలహాసంఘము.

ఇండియా ప్రభుత్వము ఎగుమతుల సలహా సంఘమును నియమించుటకు సంకల్పించుకొని వివిధ వాణిజ్యసంఘాలచే ప్రాతినిధ్యమిచ్చి, ప్రతినిధులను రాష్ట్ర రైతులకు ప్రాతినిధ్యము యిచ్చుకపోవుట ఆస్వాదము కాన, వెంటనే ఆఫీసు భారత కేపానుసభనుండియు, మద్రాసు కార్మిక కర్షక ఫెడరేషనునుండియు, కనీసము ఇరువురు ప్రతినిధులను నియమించాలని ప్రభుత్వమును కోరుచున్నారు.

పంచాయతీలు

స్వచ్ఛసాలనా విధానమునైన, పంచాయతీలను ప్రజాగ్రామములలో స్థాపించుటకు మారుగా ఆసలు కంచాయితీలను రద్దుచేసి గ్రూప్ పంచాయితీలను ప్రభుత్వము ఏర్పాటు చేయవలెను గాను కేవలము ఆస్వాదము. కాన ప్రభుత్వం తిలకెట్టివ నూతన విధానమును మాని, స్వచ్ఛ సాలనా సూత్రముననే నిజమైన పంచాయితీలను గ్రామగ్రామాలలో నెలకొల్పుటకు పూనుకొనవలయునని ప్రభుత్వమువారిని ఈ సంఘము వారు కోరుచున్నారు.

(ఎ) రైతురక్షణకమిటీ మందసాలో ఆర్యసభ్యులమైన సత్యనాథులును గావించి ప్రాణము లభించిన పీకనాటిమణి నున్నయ్యలు, తదితర రైతు వీరులు మందసాకాల్వలో ప్రదీప్తించిన ఆయా మైన ధర్మరక్షణసంఘాలను ప్రకరించుచు, వారి కుటుంబములకు సామర్థాతి చూపుచున్నారు. రా. రై. సం. కిసాన్ కమిటీ సలహా సమసింపి, వారి స్మారక చిహ్నము వెంటనే నెలకొల్పుటకు ఈ సంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు.

(బి) ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ విచారణ కమిటీ తరఫున శ్రీమతి భారతి రంగా, కరుణాకరం సుబ్బారావు, డి. యస్. ఎల్లభారతి గార్లు మందసాపట్టణ, వీరులపల్లి మ్యూజింగం, గ్రామములలో పంచాయతీలు, నిర్మాణముగా విచారణచేసి,

ఆయాల్లమైన సలహాలతో కూడిన కేసార్లును గేయారు చేసినందులకు వారికి తోడ్పడిన స్థానిక రైతువాయకులకు, ఈ సంఘమువారు ధన్యవాదములు తెలియజేయుచున్నారు.

(సి) మందసాకాల్వలు అగతవృత్తు రైతుల సుఖ్య, పోలీసుల సుఖ్య నిలవడి, సోకరైతుల తనను రక్షించుటకు చేయవల్సి లాగిననూ, ఒక అంకురమైననూ కరెంక, సత్యాగ్రహ ధ్యానమునై, సుపాకింగుర్లు యిచ్చుకొర ప్రాణములని పోతూయున్న, మంటలపల్ల కరెంక కాలి పోతూయున్ననూ, "అమిడి, అమిడి" ప్రార్థించుచు, కాపిలియాంకాలచే అపటల సే నిలవడి లామగెకరల సత్యాగ్రహవరములో ప్రాణం లభించుటకు ధురంధులై, శ్రీమతి టి. వింకెం ప్రదీప్తించిన ధర్మరక్షణసంఘ కార్యాలయ, రైతువాయకులైన జగన్నాధరావు, అప్పాయి, పురుసోత్తము గార్లు ఆయా మైన సేవకు ఈ సంఘమువారు ప్రకరించుచు, ఎట్లకేటకు, ఒకరిని గోళ్లు - స్థానిక రైతువాయకులందరినీ ఆరెష్టు చేసిన ప్రభుత్వము ఈమధ్యనే వారిని విడుదల చేయుట, కన్పిచు తుడుచుటకేయనియు, ఇకనైననూ మందసా రైతులను విడుదలచేసి చనిపోయినవారి కుటుంబాలకు రక్షణకల్పించి, తన కనీసధర్మమును నెరవేర్చుకొనవలెనని ప్రభుత్వమును ఈ సంఘమువారు కోరుచున్నారు.

(డి) మందసా కాల్వలవంతరము ఆం. రా. రై. సం. ఆధ్వర్యమునై కార్యవహారు, కార్యదర్శి ఆయన లచ్చయ్య, బిల్లా రై. సం. ఆధ్వర్యమునై డి. యస్. రెడ్డి, రైతువాయకులైన, శ్రీమతి కుటుంబ మల్లిశైల కృష్ణమూర్తి రహీమ్, హరికృష్ణ మోహితా. జగన్నాధరావు, రమణమూర్తి, నరసింహమూర్తి తదితరులు మందసా పట్టణ, వీరులపల్లి మ్యూజింగం గ్రామములలో పంచాయతీలు, రైతులకు నూతన జనసత్వములు కల్పించి, వారి కాపు ధలక్ష్మ హరిపురములో కార్యాలయ నడుపుచు, వారు చేయుచున్న ఆర్యసభ్యులమైన ప్రచారము సేవకు ఈ సంఘమువారు ప్రకరించుచున్నారు.

(ఇ) మందసా కాల్వల అవంతరము పోలీసుల ఆక్రమ వర్తలపల్ల మందసాలో ధీ ధీ త్న పరిస్థితులు కల్గించి వయలల్లన, గమనము సే ద్వీలు కూడా విడవిచ్చెట్టి పోవుచున్నందులకు మందసా రైతులకు తోడ్పడుట ఆర్యసభ్యులనుకాన, ఈ క్రిందివారితో మందసా రైతురక్షణ కమిటీని ఏర్పాటు చేయుమంది.

శ్రీమతి భారతి రంగా, మందేనగిరెడ్డి, గౌతులపల్లి, కరుణాకరం సుబ్బారావు ఎస్. ఎల్. ఎ, రహీమ్, నరసింహమూర్తి, మల్లిశైల కృష్ణమూర్తి, జగన్నాధరావు, హరికృష్ణ మోహితా పద్మావతి, సింగిలీ సుందరయ్య, కె. రంకారెడ్డి బద్దపూడి వెంకట వారాయణరెడ్డి ఎం. ఎల్. ఎ, లావు ఆంకమ్మ, కె. కె. బాలిరెడ్డి, అన్నె అంజయ్య, కేటా బాలయ్య, రామ కోటిశ్యూర రావు, ఎ. తిమ్మారెడ్డి డి. ఎ. సి. బాలిరెడ్డి, కె. పులుకొండే, డాక్టరు కృష్ణ ఎం. ఎ. పి. హెచ్. డి. యస్. ఎల్లభారతి, వ్యాయపతి వారాయణమూర్తి, సి. వాగేశ్వర రావు, యస్. బి. ఆచార్య కిసామణి, అప్పాయి

ఇంకా యితరులను చెప్పుకోవలెను అధికారం యివ్వడమైనది.

మందసా - రైతు నాయకులపై నిర్బంధము.

మందసా, రైతులను ఆక్రమణగా కాల్వలలో సంఘటించి, రైతులనున్న ఆలయములపై, మందసాలో అగత ఆఫీసులలో రైతుమహాసభయ ఆచార్య రంగాగారు, క్యూమ రామ, రామలింగయ్య గార్లు కాల్వలకు కారణ

మని ప్రకరించుటయే గాక. క్యూమ రామ, నిర్బంధించుటయే. రామలింగయ్యను ఆరెష్టు చేయుటయే ఘోరమని ఈ సంఘమువారు ప్రభుత్వ వర్తము ఖండించుచున్నారు.

(ఫి) శ్రీమతి కుటుంబ కార్యవహారు రామలింగయ్య గార్లు, నిర్బంధించు పోయిన ప్రభుత్వపు ఆటలు గోపాగృహ కనుకను, ప్రభుత్వము సరికిపందరై రైతులను ఆలయములపై రైతువాయకులను నిర్బంధించినది. ఆయననూ రైతువులనును ఆ ప్రతిపాదనమైనవియు, ప్రభుత్వమునకు తగిన జవాబు చెప్పుటకు సంపీధంగా వున్నదియు వెనక్రొవడిమైనది.

వ్యవసాయ పంటలదరలు

1829 సంవత్సరం పంటలదరలు బడిపోయి, తివాటిని దుర్భరస్థితిలోనున్న రైతు కంటల దరలకు వెనుకొంటు ప్రభుత్వము ప్రయత్నము చేయకపోగా, యుద్ధము వచ్చినట్లుంటే, ప్రభుత్వమునకు సలహాబాదులైన గ్రేగో రైతులకుంటల దరలపై "కంట్రాట్" చెట్టుట వ్యాధయ కావని సలహాచెప్పిననూ, ప్రభుత్వము పంటల దరల పెంపును ఆపజాలదు రైతులకునుకూ ఆస్వాదము చేసే కేకాన, వ్యవసాయ ఫోకములపై ధరల "కంట్రాట్" తేలింది చేయవలెనని ప్రభుత్వమువారిని ఈ సంఘమువారు కోరుచున్నారు.

ప్రభుత్వము ధరలకంట్రాట్ల వ్యవసాయ పరిశుభమునైన తరువాత చేసేకవనరు రైతుల నిరంతర ఆందోళన చేయాలని రైతులకు ఈ సంఘమువారు ప్రోత్సహించుచున్నారు.

కాశీ పట్నము

కాశీపట్నము రైతులకును జమీందారులకును రాతకల్గినది ప్రతీకలద్యారా తెలియచెప్పిన కనుక - రాతకల్గినటువలె వర్తమును గ్రహించుటకు, శ్రీమతి డి. యస్. ఎల్లభారతి గారిని నియమించడమైనది.

నేషనల్ స్టానింగ్ కమిటీ కేవల స్టానింగ్ కమిటీ తీర్మానాలన్నింటిని తెలుగులో తర్జుమాచేసి అమృతేయుటకు తీర్మానించడమైనది.

సమెలు

అనామ్యుదారాదులో కాంఠే మిల్లువచ్చినది 1500 మంది కే 11 రి నుండి సమ్మె చేస్తున్నారు. రు 1 కి 2 ఆదాయ వంతు ఆధిక ధరల అలవచ్చి యివ్వాలని, కోశు 2 గంటలు చనివుండాలని పీక కోరకలు.

★ రాంపిలోపుంకే 1100 రికాలు కే 13 కి సమ్మెకట్టారు. బాదాలి హెచ్చు చేయాలని రికావారి కోరక.

★ బగోదా సంస్థానంలో కలార వంతు మిల్లులలోని 8 వేల కాళ్ళితులు హెచ్చుకర అలవచ్చి కోసరం సమ్మె చేయవలెగా యామానులు వారి కోర్కను అంగీకరించడం చేసే సమ్మె ఆసిపోయింది.

★ మద్రాసు సింపున కంపెనీ కార్మికులు 13 తేదీ వరకూ సమ్మెచేసినం కోశాన సలపు యిచ్చ వంతున 400 మంది సమ్మెకట్టారు.

★ మధ్యరాష్ట్రపు గమలో కార్మికులు యింకా కట్టెలను విచారించుటకే సంఘమే దుప పరపని రాష్ట్రీయ ప్రెడ్యూనియన్ కాంగ్రెసువారు ప్రభుత్వాన్నికోరక.

రైతు లోకం

భూభూమిభవము

పల్లెటూళ్ళలో భూములు అభివృద్ధి కనుటకు చాలా విధముల కుటుంబాలు ఆవలించేవారు. మరే యితర కారణంవల్ల గాని చిన్న చిన్న కుటుంబాలుగా అయిపోయి వ్యవసాయానికి అవసరముగాను, వస్త్రదాయకంగాను వుంటూవున్నది. చిన్న చిన్న ఖండాలును కైతులు మార్చుకొని ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్క పెద్ద భూభూమి యేర్పరచుకొన్నట్లుయితే వ్యవసాయానికి చాలా అవకాశాలుగా వుండ గలదు. ఈ విషయం గురించి విచారణ జరిగింది. పంజాబు, సంయుక్త పరిగణాలు, మధ్యపరగణాలు, సరిహద్దురాష్ట్రంలోను, బరోడా, జమ్ము, కాశ్మీరము సంస్థానాలలోను భూములు ఖండా ఖండాలుగా అయిపోయే దురాచారాన్ని అరికట్టడం, చిన్న చిన్న ఖండాలును పెద్దవిగా చేయడం అవసరమని గుర్తించబడింది.

పంజాబు రాష్ట్రంలో యీసనీ కో ఆపరేటివ్ సొసైటీలచేతను, మధ్యపరగణాల్లో రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటుచేతను నిర్వహించు బడుతుంది. భూభూమి చట్టాలుగూడా కాసనసభల్లో గావించబడాయి.

సంయుక్తపరగణాలలో కో ఆపరేటివ్ సొసైటీలు యీసనీ చేస్తున్నాయి. క్రొత్తగా నిర్మించబడిన గొట్టాలవల్ల క్రొత్త వ్యవసాయం సమిష్ట వ్యవసాయ శాఖవారిచే నిర్వహించబడుచున్నది.

బరోడా సంస్థానంలో భూ భూమి భవ చట్టం 1921 లో ప్యాసయింది. తొమ్మిదిపాళ్లు పని కో ఆపరేటివ్ సొసైటీలు చేస్తున్నాయి. పరోపాలు రెవిన్యూ ఆఫీసర్లు చేస్తున్నారు.

భూభూమి భవ పనిలో రైతును నిర్బంధించరు. ఈ చట్టానికి లాభనష్టాలను సచ్చ చెప్పి, తప్పి ముస్తున్నారు.

భూభూమి భవము పని లాభాలు ఆనేకమున్నాయి.

పంజాబు రాష్ట్రంలో చిన్న చిన్న ఖండాలుగా వుండినట్టి, అలవి గాకుండా పెద్దవిగా వుండినట్టి భూప్రదేశాలంతా వ్యవసాయం క్రొందిక వచ్చాయి. భూములు వ్యవసాయానికి అనుపను పారులుగా యేర్పడినందున ఆ భూముల మీదను, వ్యవసాయమీదను కైతుకు ఉత్సాహం అధికమైంది. ఆంచేత కష్టపడి పనిచేశాడు. ఇంతకుముందుకన్నా ఎక్కువపంటలు పండినాయి. లాభకరమగు పంటలు పండిస్తున్నారు.

మధ్యపరగణాలలో పరిధాన్యం పండించే చిన్న చిన్న భూఖండాలు మధ్యమండే గనిమెలు తీసివేయడంచేత వ్యవసాయపు భూమి 100 కి 2 పాళ్లు పెరిగింది. ఫలితం కూడా పరోపంతు దాకా అభివృద్ధిచెందింది. నాలుగుమూలలా వుండిన చిన్న చిన్న ప్రదేశాల వ్యవసాయం చూచుకోవ మునుపు వికేసకాలం పట్టుకుంటేనది, యీ కొత్త పద్ధతిని త్వరితంగా అయిపోతున్నది. అసనసర కష్టం, కాలయాపన తొలగిపోయింది.

పశువులు మనుష్యులు పోవడానికి చారులు యేర్పరచబడివున్నందున కైతును తొక్కిపోవుటకు అవకాశం లేదు. వాస్తవ తిక్కరదులు, ఎంకో చిమెంటు తగాదాలు తగ్గిపోయి కోర్టులకక్కడం తక్కువైంది. పశువుల మేకకున్న, ఇతర గ్రామ పోకర్వాలకున్న భూములు ప్రత్యేకించబడ్డాయి.

మధ్యపరగణాల్లో రెవెన్యూ గార్డ్ డివిజన్లో ద్రెగ్, రాయివూరు జిల్లాలలో 1172 గ్రామాల

లోని 11 లక్షల యకరాల భూములు భూభూమి భవ పడినాయి. ఒక్కొక్క ఖండాం అరయకరా మొదలు మాడుంకాలు ఎకరావరకు యేర్పరచబడింది. 2370 వేల ఖండాలు 254 వేలకు తగ్గించబడింది.

భూభూమి భవము చేయడానికి చార్జీ యకరాకు వాటాగణాలు గ్రామానికింతా అయ్యేవారని కైతులు ముందుగా దిపాటలు చేసేవారు.

వై రాష్ట్రంలో భూభూమి భవము కైతులు ఏకభింగా లాభపడ్డాలో ప్రతిగ్రామం గుర్తించి, యీ పద్ధతిని అవలంబించి నానుపడుట అవసరం. కైతుసంఘాలవారు ఇటువంటి విషయంలో కైతులకు తమ విజ్ఞానంకలిగించ ప్రయత్నించాలి.

★ ఇండియాలో చక్కెర ఉత్పత్తి

1939 సం॥ అక్టోబరు 31 తేదీలో అంత్యమును సంవత్సరంలో ఇండియాలో ఉత్పత్తి అయిన చక్కెర మూడు కి లక్షలటన్నులు. ఇది ఇండియా అవసరాలకు తక్కువయింది. 1938 సం॥ ఉత్పత్తికన్నా ఈ సంవత్సరంలో ఉత్పత్తి 100 కి 30 పాళ్లు తీసివేసిపోయింది. దీనికి కారణం చేతను వ్యయసాయం తగ్గిపోవడం. వేసిన చెరకైవా సరిగ్గా ఫలించకపోవడం, ఇందువల్లమంచి ఇండియా చక్కెర ధర మూడు రు 12 వరకు పెరిగిపోయింది.

1938 సం॥లో చెరకు వ్యవసాయం విస్తీర్ణము 3889 వేల యకరాలు. 1939 లో 3108 వేల యకరాలు. 761 వేల యకరాల వ్యవసాయం తగ్గిపోయింది.

1938 లో 5402 వేలటన్నుల బెల్లం రియాను కాగా 1939 లో 4081 వేలటన్నుల బెల్లం మాత్రమే తయారైంది.

చక్కెర వ్యవసాయం విస్తీర్ణం రాష్ట్ర వారీ సం. వరగణాలు	100 కి	52.7
పంజాబు	"	18.0
బీహారు	"	10.5
తెంగాలు	"	7.5
మద్రాసు	"	3.2
బొంబాయి	"	2.8
ఇతర ప్రదేశాలు	"	10.2

1937-38 సం॥లో 556 లక్షల టన్నుల చెరకు ఉత్పత్తికాగా 1938-39 సం॥లో 431 లక్షల టన్నుల చెరకు ఉత్పత్తి అయింది. 125 లక్షలు తక్కువ.

1937-38 లో 136 చెరకు ప్యాక్టరీలుండగా, 1938-39 లో 139 ప్యాక్టరీలు పనిచేశాయి.

1937-38 లో 1072300 టన్నుల చక్కెర చక్కెర ఉత్పత్తికాగా 1938-39 లో 786600 టన్నులు మాత్రమే ఉత్పత్తి అయింది.

చక్కెరమీద ఎక్సయిజు పన్నువల్ల క్రొంది విధంగా ఆదాయంవచ్చింది.

1937-38.	
బెల్లం చక్కెర	రు 33093302
కందిసారీ చక్కెర	రు 50427
1938-39.	
బెల్లం చక్కెర	రు 42244491
కందిసారీ చక్కెర	రు 58807

1938 మార్చి 31 లో అంత్యమును సంవత్సరంలో నెయిడ్రంబిలో 14236 టన్నుల చక్కెర విదేశాలకు ఎగుమతికాగా, 1939 మార్చి 31 లో అంత్యమును సంవత్సరంలో 6628 టన్నులు మాత్రమే ఎగుమతి అయింది. 7688 టన్నుల ఎగుమతి తగ్గింది. నేలమీద ఎగుమతి 33100 టన్నులుండింది. 30855 టన్నులకు పడిపోయింది. 2845 టన్నులు తగ్గిందన్నమాట.

ఇండియానుంచి విదేశాలకు ఎగుమతి తీసివేయ మొదలిడిగా, విదేశాలనుండి ఇండియాలోకి దిగుమతి అధికంగా మొదలుపెట్టింది.

1938 మార్చి 31 లో అంత్యముయ్యే సరిలో 13715 టన్నులు చక్కెర ట్రెజీఫు ఇండియాలోనికి దిగుమతికాగా, 1939 మార్చి 31 లో అంత్యముయ్యే సరిలో 82715 టన్నులు దిగుమతి అయింది. అంటే 19000 టన్నులు అధికంగా దిగుమతి అయింది.

ఇండియా చక్కెర అవసరం క్రొందివిధంగా అంచనా వేయబడింది.

టన్నులు	
1936-37	1187 వేలు
1937-38	1159 వేలు
1938-39	1083 వేలు

బొంబాయి రాష్ట్రంలో సరాసరి మనిషికి సంవత్సరానికి 16 పోనుల చక్కెర కావలసి వుండగా మద్రాసు, బీహారు రాష్ట్రాల్లో నాలుగు పోనులకు తక్కువగా ఖర్చుచున్నది.

★ ఇండియా పశు అభివృద్ధి

పశు ఉత్పత్తి అభివృద్ధిచేయడానికై వివిధ రాష్ట్రాల్లో 1937-38 సం॥లో ఆనేక కో ఆపరేటివ్ సొసైటీలు స్థాపించబడ్డాయి. ఈ సొసైటీలు సభ్యుల కోసం ఆపోతెయిలను కొని వుంచుతాయి, మంచి పశువులను కొనడానికి కైతుకు అవకాశాలు, పశువులు జమ్మునడి నపుడు అవసర చికిత్సకై యేర్పాటు చేస్తాయి, పశుప్రదర్శనాలు జరిపి క్రేష్టమైన పశువులు జమ్మునడినపుడు అవసర చికిత్సకై యేర్పాటు చేస్తాయి, పశుప్రదర్శనాలు జరిపి క్రేష్టమైన పశువులకు బహుమతులిస్తాయి.

1937-38 సం॥ అంత్యంలో ఇండియాలో వివిధ రాష్ట్రాల్లో క్రొంది విధంగా యీ సొసైటీలు రెడినాయి.

మద్రాసు	8
పంజాబు	372
ధిల్లీ	7
తిరువాన్కూరు	1
బరోడా	3
సంయుక్త పరగణాలు	7

పంజాబు రాష్ట్రంలో జిల్లాకోర్టుల క్రొంది 1938-37 సం॥లో 5370 ఆపోతులుండగా 1937-38 సం॥లో 5962 కు వృద్ధి అయింది. జిల్లాకోర్టుల క్రొంది 110 ఆపోతులు, ప్రభుత్వవిరాళాలతో వ్యక్తులవద్ద 287 పశువులుండగా, 1937-38 లో జిల్లాకోర్టువారివే కాకుండా వ్యక్తుల పోషణక్రొంది 5349 ఆపోతులుండినాయి.

హిస్సార్ ఫారంలో 1938-37 లో 1429 పశువులు యీ ఆపోతెయిలచేత దాటబడగా 1937-38 లో 1724 పశువులు దాటబడ్డాయి. దీనివల్ల కైతులు యీ పద్ధతులు చాల లాభకరమైనవి గుర్తించారని ఋణావసరమవుచుంది.

ధన్ని పశుఅభివృద్ధి పద్ధతిక్రొంది 1938-37 లో జిల్లాకోర్టుల క్రొంది 110 ఆపోతులు, ప్రభుత్వ విరాళాలతో వ్యక్తులవద్ద 287 పశువులుండగా, 1937-38 లో జిల్లాకోర్టుల క్రొంది 110 వరకుకు వ్యక్తులవద్ద 347 వరకుకు వృద్ధిచెందినాయి.

సరిహద్దురాష్ట్రంలో ధన్ని, బోహని, దాబా, సింధి, సాహీబాల్ బాతుల పశువులు క్రేష్టమైనవి వున్నాయి. 1937-38 సం॥ అంత్యంలో వుండిన ఆపోతులు సరాసరి 408 పశువులకు ఒకటి వంతును ఏర్పడింది.

తెంగాలు రాష్ట్రంలోని 27 జిల్లాలలో 20 జిల్లాలు పశుఅభివృద్ధి పరిశ్రమలో క్రేష్టపడినవి వున్నాయి. 1937-38 లో 390 ఆపోతులు కొనబడి పశు జిల్లాలకు పంచిపెట్టబడ్డాయి.

అస్సాం రాష్ట్రంలో కూడా వికేష క్రేష్ట పనించబడింది.

బొంబాయిరాష్ట్రంలో కైరాడి ప్రదేశంలో కంక్రావ్ పశుబారీయన్ను, అమృతవహార్ బారి బంక పూరు యింకను వృద్ధిచేయబడుచున్నది. 1937-38 లో 127 ఎద్దులు ఆపోతెయిలుగా తయారుచేయబడ్డాయి.

ధిల్లీలోని ప్రభుత్వంవారిచే వ్యవసాయ పరిశోధన సంస్థలో క్రేష్టమైన సాహీబాల్ బారి పశువు పోషించబడుచున్నది. కార్నాల్ సోప్లెమలో కార్పెరార్ బారి పశువు వృద్ధి చేయ బడుచున్నది. 1937-38 లో 14 సాహీబాల్ పశువులు, 35 కార్పెరార్ పశువులు అమ్ముబడినాయి.

పాలు ఇవ్వడం అభివృద్ధి చేయడానికై తెంగాలులో ఇంపీరియల్ డ్రీ ఇన్ స్టిట్యూట్ యందు సింధి, గర్ బారిపశువులు పోషించబడుచున్నాయి.

★ రాజపుటానాలో నీటికరవు.

రాజపుటానాలో నీటికరవు చాలాతీవ్రంగా వుంది. దండలకోరి మైల్లూరంమండి రైల్వే మీద పెద్ద పెద్ద ట్యాంకులతో తీసుకొచ్చి ప్రతిక్షేపణ వద్ద ప్రజలకు సఫలము చేయబడుతుంది. మంచి వేసవిలో విశేషమారం పడచిపోయిన పోష్టు జవానులుదాహమడిగితే పాలు, ఖర్బూలాపండు యిస్తారేగాని ఒకనీటి ఎక్కకూడా యివ్వరు. తక్కువ స్థాంపులు అతికించబడి వచ్చిన బాలులకు చెల్లించవలసిన డబ్బుకట్టడానికి దిగ్గిరై ధాన్యయావకంగా తొన్నలు తీసుకొని బాలులు యివ్వమంటారు. ఎంతటి అవసరాలున్నా నీరు యివ్వనివ్వవడదు.

ఖుర్రం ఏడన్సిలో ప్రజలు డబ్బుకు బదులు కోడిగ్రంథులు యిస్తారు.

★ బీహారురాష్ట్రంలో

గొట్టపుబావులక్రొంది వ్యవసాయం.

బీహారురాష్ట్రంలో గొట్టపుబావులక్రొంది వ్యవసాయం ప్రోత్సహించుటకు ప్రభుత్వంవారు ప్రయత్నిస్తున్నారు. ప్రస్తుతం పరిశోధకమై పనా దాబాను జిల్లాలో 10 బావులు క్రొందింది. ఎలకో ట్రెజీసిటీచేత పనిచేయిస్తారు. ఒక్కొక్క బావి క్రొంది 500 మొదలు 1000 యకరాలవరకు పానుబడి కాగలదని అంచనా వేయబడింది. ఒక్కొక్క బావిక్రొంది నీటిపారుదల కాల్యపాడుగు తంతుమంచి నాలుగు మైల్లదాకా వుంటుంది.

సంస్థాన వైదికొడికొరుల సమావేశం వివిధ సంస్థాన వైదికాధికారుల సమావేశం మైదరాబాదు వైదికసభ్యులను ఖుస్రాబం గారి అధ్యక్షితన జరిగింది. సంస్థానాలు యిట్ట సహాయం యే విధంగా చేయవలెనను విషయం గురించిన్నీ, సంస్థానాల్లో కాంతిరమీకై అచలంబం పలసిన విషయం గురించిన్నీ చర్చ జరిగింది.

అ రె సు లు - ఆం క లు

ఉ మేళలో సింగు, సచింద్రలాల్ సింగు గారలు 24 గంటలలో ఆస్సాం రాష్ట్రంనుండి వెలుపలికి వెళ్ళాలని ఆస్సాం ప్రభుత్వంవారు ఉత్తర్వు గావించారు.

* మద్రాసు శాసనసభ్యులు సి. వి. నుబ్బయ్య గారిని 15 తేదీ కోయంబతూరులో ఆ రె స్టు చేశారు.

* కడప కాంగ్రెసు ప్రచారకుడు శ్రీ గాజుల వల్ల వీరభద్రరావుగారి యింటిని తే 13 ది సోదాశేళారు. రాజుద్రోహ కరమను కాగితాలేటి చిక్క చేరు.

* భయంక రాచారిగారు పామల్కూరులో 12 తేదీ ఆరెస్టు చేయబడిరి.

* పాట్నాల్లా కిషోర్ వర్మారు కవహాయి సింగుగారు తే 14 దిన పాలిగంపిలో ఆరెస్టుయిరి

* మిస్టర్ సేతమిల్లువనివారల సంఘ ఆర్గనైజింగు కార్యదర్శి సంతోషరాయి నెలకోటాలు వరకు మిస్టర్ మునిపిపల్ ప్రదేశం లోనికి రాకూడదని నిషేధించబడింది.

* సంయుక్త రాష్ట్రంలో వివిధ సేరాలక్రంద ఏప్రెలు 6 తేదీవరకు 316 మంది వార్షికులను సభ్యులను ఆరెస్టుచేశారు.

* జిల్లాలో "వార్తాజిల్లా" పత్రిక సంయుక్త సంపాదకులు గాల్లూరి, సావనెళ్ గార్లు, మద్రాసు కుడు, ప్రకాశకుడు, ఆరెస్టుచేయబడి, జామీన మీద విడుదల చేయబడివున్నారు.

* కలకత్తాలో నానిదాస్ గుప్త, మనోరంజన్ గుప్తా గారలు 18 తేదీ ఆరెస్టుయిరి.

* కాలికట్ కార్మికులు సి. సేఖరం, బి. కె. కోడెళ్ గారలకు 18 నెలలు కఠినశిక్ష విధించిరి.

* ఇండియా రిక్షా కౌన్సిల్ కౌన్సిలర్లు కఠినశిక్ష విధించబడిన స్వామినూజానంద సరస్వతి గారికి "ఏ" క్లాసుయిచ్చారు.

* డాక్టరీంగులో మాంగీరు వాస్తవ్యుడగు బ్రహ్మ దేవప్రసాద్ సింహ్ గారు ఆరెస్టుచేయబడిరి. చికిత్సకోర్కె వారిచ్చటకు సచ్చియిండిరి.

* అండియా రిక్షా నిర్బంధనల నులంఘించి నందులకై, కలకత్తా ఎస్టేట్ కు సబ్లెయి కార్పు రెనులలోని కార్మికుడైన జగదు వంద్రాహ్ మునకు 1వోల్ కఠిన శిక్ష విధించ బడింది.

* లక్నోలో, సంయుక్త రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సోషలిస్టు పార్టీ కార్యదర్శి యగు సేతు దామోదరు స్వరూప గారిని ఆరెస్టు చేసివారు.

* రాతానగరంలో పుస్తోగులుగావున్న చిట్ట గాంగు వాస్తవ్యుడైన శ్రీ శ్రీశ్రీయ్యవల్ల దక్కానివాసియగు ముసునూర్ ఘోషాల్, మాకీ డిటి మ్యూ కైవేంద్రనాథ లాహిరి గార్లకు వెంటనే రిహాసు వదలిపెట్టి చెళ్ళమని వుత్తర్వువచ్చినది.

* ఇండియా రిక్షా నిబంధనలక్రంద 129 నెక్కును ప్రకారం, ఓంప్రకాశ్ సింగలు రాధానాథ్ బోస్రా గార్లను ఆలహాబాద్లో ఆరెస్టుచేసివారు సింగలు గారియిల్లు సోదా చేయబడినది.

ఆపాములో పిల్లలుల్లాలో బహిరంగసభలు జరుగునూడదని ప్రభుత్వంవారు ప్రకటించారు.

* కలకత్తాలో ప్రవీణ్ ఘోషా 14 తేదీ ఆరెస్టు చేశారు.

* ఆగ్రా జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ సభ్యుడైన నహుసింగుగారిని జూన్ 17 తేదీన ఆరెస్టుచేసిరి

* ఆమ్మతెనరులో ఇంటియ్య గా వుండిన గులాం ముఖమ్మదుగారిపై ఘాటించులలో పాల్గొనరాదను నిషేధపుటకర్తయ్యను బారీచేసివారు.

నిరక్షరాస్యతా నిర్మూలనము.

నెల్లూరుజిల్లా విద్యార్థి సోదరులకు విజ్ఞప్తి.

విద్యవిషయంలో భారతదేశం అన్ని దేశాల కన్నా వెనుకబడి ఉన్నదని ఎక్కువగా చెప్పునక్కరలేదు. విద్యార్థులారా! సమాజంలో మనకంటే తక్కువస్థితిలో నుంచబడినవారిని గురించి జ్ఞాపకం చేసుకోవడం అవసరం. ఎందుకంటే విద్య యొక్కను మనం త్రాగే నీరు, పీల్చే గాలి వలె అందరి బిచ్చాహుక్కు కానట్లుగా ఖరీదుకుఅమ్మబడుతున్నది. ఆఖిరుకూడా దీదవారికి ఆందుబాటులో లేనిది. ఎంతకాలము మనము వారిని అంధకారంలో ఉంచడం! వారివారి పనుల్లో ఎంతోతులత మాపేవారు అజ్ఞానాంధకారంలో పెరగడం మనకు మరెంత ఆశ్చర్యం కలిగించకమానదు. ఆందుచే వారికి నేర్చుకోడానికి పాఠశాలలు, మార్గాలు లేకకాని చదువుకోడానికి శ్రద్ధ, మూర్ఖము కారని స్పష్టమగుచున్నది. భారతభారతదేశం ప్రజాస్వామ్య పద్ధతులపై పరిపాలించ బడాలంటే ప్రజలందరికిని చదువు రావలెను. లేకపోతే ఓటుహక్కు దుర్వినియోగ పడుతుంది.

ఇంత వ్యాపకంగాయున్న ఈ అజ్ఞానాన్ని నిరక్షరాస్యతను రూపుమాపడం బహుకష్టము. ఆలాకని ఓనూలమంది పిల్లలకు నేర్పడం మరీ కష్టం. ముఖ్యమార్గంలో కొలదికాలంలో బోధించడానికి ప్రయత్నించాలి. గానికీ కావలసిన పరికరాలున్నాయి.

ఈవిషయాన్ని గురించి దేశంలోని వివిధప్రాంతములలో విద్యార్థిసంఘాలు పనిచేయుచున్నాయి. వీవారు, బోంబాయి, బెంగాలు, సంయుక్త ఆంధ్రరాష్ట్రాలలో ఆప్టుడే ప్రయత్నాలు సాగించి, మనజిల్లాలోనే గూవూరు, కావలి, వెంకటగిరి, ఆత్మకూరులోని విద్యార్థులు ప్రచారాన్ని సాగిస్తున్నారు. జూలై నెలలో పాఠశాలలు తెరచివినోడనే యితర ప్రదేశములలోకూడ సయోజన విద్యార్థివారమందలి స్థాపించుట ఆత్మ్యనసరము. దీనికై విద్యార్థులు దికమునకోక గంట కాలము శ్రమపడిన చాలును. కాబట్టి ప్రచారాన్ని సాగించడానికి నందలకొలది విద్యార్థులు యందుతురావాలి. నిరక్షరాస్యలకు జ్ఞానకోర్కె ప్రసాదించాలి. ఇందుకై మనజిల్లా విద్యార్థి సోదరులు నడుము కట్టుకొని పనిచేస్తారని వారికి వాప్రార్థన. విద్యార్థులారా! యిది మనభాగ్యం. మన జిల్లావెనుక పడరాదు.

ఆ. గంగాధరరావు, మధ్యపరివారికేటి, నెల్లూరు

ఫార్వర్టుబ్లాక్ అఖిలభారత మహాసభ.

సుధాసుబోసుగారి అధ్యక్షోపన్యాసం.

ఫార్వర్టుబ్లాకుయొక్క రెండవ ఆఖరిభారత సమావేశము జూన్ 19 వ తేదీన సుభాష్ చంద్ర బోసుగారి అధ్యక్షతన వాగపూరులో జరిగినది. అధ్యక్షోపన్యాసమందు శ్రీ బోసు గారు చెప్పిన విషయముల సారాంశమిది.

ఫార్వర్టుబ్లాకు, కిసానుసభల ఆందోళనవల్ల కాంగ్రెసు విక్లింకుకుమిటివారు ఎట్టి పురతులు లేక సర్కారువారికి సహాయము చేయబాలక పోయిరి. యుద్ధప్రారంభంపించి వారు తలుపటాయిస్తూనే వచ్చిరి. కాని ఫార్వర్టు బ్లాకువారి సహాయం వల్లనే పోరాట వాతావరణం దేశములో ఏర్పడింది.

మనకోర్కె.

ఆంధ్రజాతీయ పరిషత్ నా వాటికి మరెంత క్లిష్టమై పోతున్నది. ఆమెరికావారు జపానువారి భయంవల్ల యుద్ధంలో దిగడానికి పూనుకొనరు. ఇట్టి ప్రతేళంతోటి క్లిష్ట పరిస్థితి మరెంత క్లిష్టమైనది. యిక యిప్పుడు మనకోర్కెవ్యమేమి?

కేంద్రంలో జాతీయ ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరచమని ఆన్నిపార్టీలు ఒకటై నొక్కిచెప్పవలె. పార్లమెంటులో కాగనంద్యారా జాతీయ ప్రభుత్వ ఏర్పాటు తీరణంలో జరుగగలదు. యుద్ధంముగి నిన తర్వాత ఆజాతీయ ప్రభుత్వానికే సర్వాధికారాలు యిస్తామని బ్రిటిషు ప్రభుత్వం వాగ్దానం చేయవలె. యుద్ధానంతరం ఆజాతీయ ప్రభుత్వం ప్రజాప్రతినిధి పరిషత్తును సమావేశం గావించి భావిభారత రాజ్యాంగ నిర్మాణం చేయవలెను.

లోకముక్తి

ఈనమయమున భారతీయులందరు ఒకటై స్వాతంత్ర్యమునుపొంది రక్షించు కొనగల్గిన యుడల భద్యారా మానవజాతికి ఎంతో నేప తేసిన వారగుదురు.

జిర్ననీ మందుల అమ్మకము

సర్కారువారి హెచ్చరిక.

తేయరు రమెడీస్ లిమిటెడు జర్నలు కంపెనీ వారి మందులు విరివిగా వాడుకులోనికి వచ్చినవి.

యుద్ధంవచ్చిన తర్వాత ఆమందుల ధరలను హెచ్చుకాల్గు విసరీతముగా పెంచితేసివారు. ధరల కంట్రోలు అముల్లోకి వచ్చినతర్వాత, సర్కారు వారికి మిషయం తెలిసి ఆ మందులకు వ్యాయమైన హెచ్చింపును నిర్ణయించివారు. కాని వర్తకులు దానిని తిక్కేతయనట్లు గుర్తించినందు వల్ల తిరిగి సర్కారువారు గతములో వార్షింగు యిస్తావున్నారు.

చెన్నపట్టుంలోని గవర్నమెంటు ప్రెస్సు యొక్క మాసరింజెండెంటు పద్ధతుంచి ప్రభుత్వ నిగ్గుమైన చిల్లర అమ్మకపు ధరలపట్టిని వర్తకులు తెప్పించుకొనవచ్చును. ఆప్రకారం ధరలను కంట్రోలు చేయడానికి జిల్లాకలెక్టర్లకు ఆధికారములు యివ్వబడియున్నవి.

అంతకన్న ఎక్కువధరలకు ఆమ్మివట్టుయితే, వర్తకులు కి ఏండ్ల కారాగారశిక్షకు పాత్రులగుదురు. ఇండియా రిక్షా నిబంధనల 81 కక్షను ప్రకారం జరిమానా విధించబడగలదు."

దేశబంధు చిత్తరంజనుని స్థాపకదినము.

మద్రాసు సాహసనగర ఘాటుపడ్డ జూన్ 18 వ తేదీ సాయంత్రమున గొప్ప బహిరంగసభ జరిగినది.

బోసుసోదరులు సభలో సి. ఆర్. దాసుగారి కీర్తికమును గురించి వుత్సవ్యులించివారు. చర్చావల్ల, మగ్గంకల్ల, దేశదక్షిణ జరుగు. ప్రభుత్వంతో సంబంధంలేని ఆఖరిపక్ష జాతీయ వైనితజగమును ఏర్పాటు చేయవలెను. కేంద్రము నందు జాతీయ ప్రభుత్వమును తాత్కాలికముగా ఏర్పరచి దానిద్వారా యుద్ధం ముగిసిన తిరుప సర్వాధికారము ప్రజలకు చేకము గావించవలెను. ఆసమావసలను బోసుసోదరులు నిర్ణయించివారు.

కాంగ్రెసు సభలకు జిల్లాబోర్డు ధనవ్యయం కూడదు.

సర్కారువారి వుత్తర్వు.

ఇటీవల ఆత్మారులో తమిళనాడు రాజకీయ సభజరిగినది. దాని సహాయార్థం చెంగల్పట్టు జిల్లా బోర్డు నుండి 403 రూపాయలు వెలుపు తేయబడినవి.

అది కూడనిపని గనక ఆ ప్రకమును సమావేశ కరల్ల న కాంగ్రెసుపార్టీ పక్షమంది రాబట్టవలెనని గవర్నమెంటు వుత్తర్వుచేసినది.

సర్కారు ఈ సభకు కార్యకేసును సబ్లయిచేసిన మోటారుకారులో ఇల్లినందుకే మేయరు సర్కారు మార్గి గారిపైన ప్రతిపక్షము నీలాపనించబ మోపినది. కొన్నిలు చర్చలందు తర్జన భర్జన జరిగినది.

ముస్లిం జాతీయ నైనికదశం.

ముస్లింసమితి కార్యసంఘంవారు జూన్ 17 తేదీని ప్రైనికదశమును గురించి తీర్మానము చేసి సభను ముగింపుచేసినారు.

ముస్లింసమితియొక్క ఆధ్వర్యమున సమితి యొక్క ఆదర్శమును పురస్కరించుకొని ముస్లిం జాతీయ ప్రైనికదశం ఏర్పాటు గావలెను. ముస్లిం సమితియొక్క రాష్ట్రీకాశాఖలు ఈచర్యకై పూనుకొని ప్రైనికదశమును తిర్చీయతు చేయవలెను. కాంతి భద్రతలను కాపాడుట రిజిమయొక్క ప్రధానోద్దేశ్యము.

యానాసారం కాకంసు గాని లేక కులంని పూదారంసులో గాని వుండవచ్చును.

జూలై 1-వ తారీకునుండి శాసనసభ్యుల జీతములర్దు

జూన్ 10వ తారీకున గవర్నరుగారు ఆరెగ దించిన చట్ట ఫరీతంగా, ఇదివరలో ఆములో వుండిన తీకాల చంపకపు చట్టము గర్భుగాబడి జూలై మొదటి తారీకునుండి చెన్నరాష్ట్రాని శాసనసభ్యులు తీతమును పొందరు.

పంచేడు పెండ్లికట్టుం రు 10 లు.

పంచేడు వాస్తవ్యులు శ్రీ సూర్య రామలింగా
కొండగారి పోలిక పోలి రాజమృగాని ముక్తు
కురు ఈయారు పట్టణరామకొండగారికిచ్చి
30 తేదిన వధువు గృహమున వివాహం జరి
గను ఈవివాహం సందర్భమున వధూవరులు
రు 10 లు జమీకొర్రెతుకు కానుకగా వోసరి
వందులకు వారికంతయో కృతజ్ఞులము. భగ
వంతుడు వారికి చిరాయుకోన్నతులనొసంగు
గాక.

—పత్రికాధికారి.

21-6-1940

శ్యామసుందరావు అస్తమయం

యువకుడు, ఉత్సాహవంతుడు, రైతు
నాయకుడు, కార్యదక్షుడు, కాం
గ్రెసు సేవకుడు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు సంఘాధ్యక్షుడు,
పశ్చిమా రైతు మహాసభ స్వాగత
సంఘాధ్యక్షుడు, ఆంధ్రరాష్ట్ర కాం
గ్రెసుసభ్యుడు, కాంగ్రెసుపార్టీ శాసన
సభ సభ్యుడు, ఇచ్చాపుర పంచా
యటీబోర్డు అధ్యక్షుడు, అజంత పిక్చ
ర్లు డైరెక్టరులైన పుల్లెల శ్యామసుం
దరరావుగారి నిర్యాణవార్త పడుగు
వలె ఆంధ్ర రైతాంగ కుటుంబంలో
బడ్డది.

నిన్నుగాక మొన్ననే మన కొమ్మారెడ్డి
అస్తమించాడన్న దుఃఖ సయన
ముల తడి ఆరకముందే ఆంధ్రరైతు
కుటుంబానికి హృదయ విదారితమైన
యూదారుణవార్త మరింత కల్లోల
పరచక మానదు. శ్యాంబాబు
ఉత్తర విశాఖజిల్లాలో రైతు సామా
న్యంలో దూరి సేవచేసి వారి క్రేమ
సాధాగాన్ని చూరగొన్నాడు.
ఆతను జమీకొర్రెతులకు చేసిన సేవ
అపారం. శ్యాంబాబు విద్యాధికుడు,
స్థాని, ఉపన్యాసకుడు, పత్రికా రచ
యిత, రైతు గేయకుడు, ఆస్పిటా
సర్వీకేష ప్రజ్ఞగలవాడు.

ప్రకాశం కమిటీ విచారణ సమయాన
శ్యాంబాబు విశాఖజిల్లాలో కలిగిం
చిన రైతు సంచలనం మరువరానిది.
మొన్న పశ్చిమాలో జరిగిన అఖిలభా
రత రైతుమహాసభను ద్వీపయంగా
నిర్వహించబడడానికి యిచ్చి అనుంత
ఉత్సాహ, శ్యాగ, కార్యదీక్షవేకార

మన రాజకీయ సమస్య

నానాటికే తీసికట్టు నాగంభొట్టు అన్నట్లు
రానురాను మన స్వాతంత్ర్య సమస్య
మెంపక పోతున్నది. ప్రస్తుత సేవన
మరణ పరిస్థితియందున్న యుద్ధసన్నా
హమే తప్ప వేరుమాట మాటాడరా
దనుభోరణలో బ్రిటిషు ప్రభుత్వ ప్రతి
నిధులు ఉపన్యసిస్తున్నారు. అంతే
గాను. యుద్ధసన్నాహమునకు ఎంత
వడిగా మనం సహకారం సల్పితే,
స్వాతంత్ర్యం పొందుటకు అంత సంసి
ద్ధత భారతీయులకు వున్నదని నిరూ
పణ యగుచు భారతీయులకు
'ఔమ్మ' పత్రిక సంపాదకులు.

ఈ దేశముయొక్క స్వాతంత్ర్య సంసిద్ధత
దేశనాయకులకు తెలియును. వైతన్య
వంతమైన ప్రజానీకమునకు తెలి
యును. తెలియవలసిన ప్రశ్న బ్రిటను
తన సామ్రాజ్యతత్వమును స్వేచ్ఛగా
వదలగలదా యనువిషయము.

ణము. మందనా కాల్పుల విషయం
లో పల్లెల్ల, రైతుసామాన్యంలో
దూరి హడలిపోయి పరువెత్తు రైతు
లోకాన్ని వెన్నుదన్ని నిలబెట్టి ధైర్యా
న్ని నూరిపోసి వారికుంబుంబాల్లో మిళి
తమైపోయి చే సిన సేవ నిరుప
మాసము, అగణ్యము, అనన్యము.

కాంగ్రెసుసేవకు కారాగారము, రైతు
సేవకు యింటర్ని మెంటు ఇవి రెండు
యితనికి యోగ్యతా పత్రాలు.

రైతుమహాసభల్లో యితని ఉపన్యాసం
నేలకొంది ప్రజాసముద్రాన్ని ఘూర్ణిల్ల
జేసింది. ఉత్సాహోద్వేగంలో రైతు
గేయాలుపాడి రైతులకు మైరెత్తించ
గలడు, దూకించగలడు, మూర్ఖిల్లి
జేయగలడు. ఆలాంటిది ఆతనిశక్తి.

విశాఖజిల్లాలో లభిస్తున్న సూర్యనారా
యణరెడ్డి, మున్నగు రైతుసేవక శరీ
రానికి శీర్షంగాఉండి నడిపిన గతిచరిత్ర
విస్మరింపరానిది.

శ్యాంబాబు పిన్నల్లోపిన్ను పెద్దల్లోపెద్ద,
రైతుల్లోరైతు, నాయకుల్లో నాయ
కుడు రైతుకవి, రైతు గేయకుడు,
రైతుపత్రికాధిపతి, రైతు విజ్ఞాన
ప్రచారకుడు, మనమధ్యనుండి ఆక
స్మాత్తుగా, తిలవని తలంపుగా జారి
పోయినాడంటే అదికేవలము ఆంధ్ర
రైతాంగానికి తీరనినోటు.

వీరిమరణమునకు వీరి స్వంతకుటుంబానికి
రాచకీయ కుటుంబానికి, మానాను
భూతి జూపుచున్నాము. దయామయు
డగు పరమేశ్వరుడు శ్యాంబాబు
ఆత్మకు శాంతిని ప్రసాదించుగాక.

ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం అమెరిగాడు
బహు యుక్తి యుక్తముగా చెప్పి
నాడు. డోమినియన్ల కారు ఇంగ్లం
డులో వలసే స్వాతంత్ర్యము భారత
దేశము అనుభవించ గలదట. కాని
చారిత్రక, అంతర్గత కారణములే
అడ్డవడుతున్నందున, భారతదేశంపై
వారికి బాలికల్గినది.

చారిత్రక, అంతర్గత ఆటంకములున్న
మాట వాస్తవమే. చారిత్రక కార
ణము. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యతత్వ అధి
కారము. దానిలో బుట్టువుయగు విభ
జించి, పాలించు రాజనీతి అంతర్గత
కలహములకు కారణము.

నైస్రాయిగారు నిన్ను ఇచ్చిన వుపన్యా
సమునందుకూడ సమన్వయ పరిష్కార
సూచనలేమియు కానరావు. అన్ని
పార్టీలవారు విభేదముల మానుకొని,
సామ్రాజ్యమును సంరక్షిస్తే మంచిదని
హితవోసంగినాడు.

సహజముగా విభేదములను తొలగించుట
సులభమేకాని, సృష్టింపబడిన విభిన్న
త్వమును తీసివేయవెవరితరము? ప్రజా
స్వామ్య సిద్ధాంతము, భారతజాతీ
యైక్యత అను ప్రధాన సూత్రములను
అంగీకరించేపార్టీల యందు సామర
న్యము కుదురవచ్చు. కాని దేశమునే
పంపకంజేయవలె. వుద్యోగములందు,
ముఖ్యముగా మంత్రిత్వములందు అధి
కార పంపకం గావలెనే ఆదర్శము
గల షుముతో, సమాధానము యే
విధంగా కుదురగలదని?

జాతీయ ప్రభుత్వమని, కోయలిషను
ప్రభుత్వమని కొన్ని సూచనలు వస్తు
న్నవి. ఇవి రెండుగూడ ప్రధాన సిద్ధాం
తములందు ఒకేదృక్పథమును గలిగి
యుండి, ప్రత్యేక కార్యక్రమమును
గల్గియుండు పార్టీలకు మధ్య కదిలే
ఒడంబడిక ఫలితంగా రాగలవే గాని,
ఏదారి అంటే కోదారి అనే వారిరు
వురు కలసిమాత్రం పంజీయగలరు?

పార్టీ రాజకీయాలలో నిమిత్తంలేని
యుద్ధసన్నాహం యిందువల్ల జయప్ర
దంగా జరుగ వచ్చునని ప్రభుత్వం
అనుకోయిస్తుంది కాబోలు. ప్రజల
విశ్వాసాన్ని సంపూర్ణంగా పొందని
తాత్కాలిక మంత్రివర్గాల హయా
ములో ప్రజలు ఉత్సాహంలో ముం
దురు వచ్చి, స్వేచ్ఛగా సహాయపడుట
సంభవంకాదు.

కనుక యింతటివైవా కలదెలుసుకొని,
కాంగ్రెసు కోర్కెను మన్నించినచో,
బ్రిటనుదేశము భారతీయుల సంపూర్ణ
సహకారమును పొందలదు.

ధరల కంట్రోలు నిరసనదినం.

అలర్రదేశ మంతటా
25 తేదిన జరపాలె.

భోజ కాళిదాస.

భోజకాళిదాస ముప్పై ప్రాచ్యే బాకీమూ
యొక్కం తటస్థించింది. బయోఫిలిమువారే ద్రితా
లలో తానుండివి పెచ్చుకోతగ్గది ఇవ్వకొకట
కాబోలు?

పాటగ్రఫీ, గాంధుకార్మికులను సూర్య చెప్ప
కోతగ్గదేమీ లేకపోయినా, దిల్రంలో కలా
కాలాలు, ప్రత్యేక ఆధికారాలు అంతగా లేక
పోయినా, తానుకోడుమీద టైయన్ క్రాలంటి
పడిచినట్లు, కథ సరళంగా, సక్రమంగా, యథా
తథంగా వడవడంవల్ల చిన్నలోపాలు వ్యక్తమై
దిల్రం దర్శనయోగ్యంగా ఉంది.

కన్నాంబ మామూలే. కన్నవడలో కొత్త
మామ్య చూపెట్టాడు డైరెక్టరు. బాగరాజరావు
మంత్రిత్వాన్ని కవి చంపాడు. కరానిధిలో ప్రా
వీణ్యకలేదు. భోజకాళిగూర్చి చెప్పతగ్గ విశేష
లేమికనువట్టవు. భోజకాళివారిలో భరతవాణ్యం
తాగుంది సాంప్రదాయానుసార్యంగా. కాలిదా
సుడు సేవననన్నంత యిది ప్రసాదించలేక
పోయినా కొన్నిస్థుట్టాల్లో చాలాతాగున్నాడు.
గొల్లలు, గొల్లమంద, కాలిదామరి పూర్వాలే
మంలోని కొన్నిభాగాలు సహజంగా ఉన్నవి.
మొత్తంమీద దిల్రం తాగుంది. హెచ్. వి.
బాలు డైరెక్టరు ప్రశంసించుటగ్గదే.

—దిల్రగుప్తుడు.

ఎం. ఎన్. రాయిగారి యింటి నోదా

దేశాచూసులో కాసు 18 వ తేదిన శ్రీ
రాయిగారి యింటిని రాష్ట్రప్రభుత్వ వుక్తర్లు
ప్రకారం 12 గంటలు పోలీసులు పోరాజేసినారు
కాల్లమాట్టుకారి గ్రధాలు, బర్మిజిభాషలో
సున్న పుస్తకాలు తేజులుకొన్నిటిని పోలీసువారు
తీసుకొని పోయారు.

పశ్చిమ ప్రపంచంలోని కాలనీల సమస్య

అమెరికా వైఖరి.

యూరపు ఖండపు వాతులవారికి, చక్కను
ప్రపంచమునందు అనగా అమెరికా దేశముల
ప్రపంచ భాగమునందు, కాలనీలువున్నవి. బర్మిజి
ఇటలీప్రభుత్వములు గాలనీలు కావలెనంటున్నవి.

ఆందువల్ల, అమెరికావారు తమ ప్రపంచ
భాగమునందలి వికోపీయమ కాలనీలను తేటిని
ఒక రాజ్యపు ఆధికారంలోనుండి మరొక రాజ్యపు
ఆధికారంలోకి పోనివ్వడానికి తాము రాధ్య
యగా మండచారచని బర్మిజి, ఇటలీ ప్రభుత్వము
లకు తెలియజేసినారు.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు.

నిమగ్నకుడు.

విడవలూరు కామమ్మ

గారి దాతృత్వం.

చెట్లమ్మనంట ఎల్లా ఏమర్మించామా మంచి ఉన్నవంట ఆలా కళ్లుకోవాలే. బుచ్చిలో ఎందరో భవవంతులున్నారు. రాచకేయి చెట్లలున్నారు, దాతృత్వం గలవారున్నారు.

ఆ గ్రామకాపురస్తురాలు మాకలపాటి రామమ్మగారి కుమార్తె కామమ్మగారు 80 కేసు కుటుంబాలకు వుదితంగా స్థలమిచ్చింది, వారికి భగవత్పార్థవకు చిన్న రామమందిరం గట్టింది యిచ్చింది, త్రాగడానికి మంచినీళ్లరాని త్రవ్వించి యిస్తానన్నదట. ఆ ముప్పయి కుటుంబాలు దీపం వెట్టుకున్నప్పడంతా, ఆనీళ్లు త్రాగినప్పడంతా ఆదారమి హృదయమందిరాలలో తేటి పూజిస్తారు. ఈలాంటిదాతలే ఆమరిలోకి ఆనుభవించేది.

ఈతెల్లలో వార్షిక రామమ్మగారి కేసులో టంగుటూరు బానికమ్మగారి కేసులో ఎన్నో దానధర్మాలు జరుగవలసియున్నవి. ఎందుకో ఆలస్యం జరుగుతున్నది. ఆడపిల్లల శైతికవిద్య ఆను ప్రతుల పోషణ ఇత్యాది లెక్క రావధర్మాలు చేయ్యవచ్చు. ఎప్పుడో ఏమిటో.

*

వెంకటగిరి దివాను.

మొన్న గూడూరు సబ్ కలెక్టరు గా వుండిపోయి లక్కరాజుగారు వెంకటగిరి దివానుగా వస్తారన్న రూమరు ఆబద్ధమని తేలింది.

మరొకమాట చెప్పుకున్నాను వివండి! మహారాజ కుమార్ పెత్తనం సాగేవరకు వెంకటగిరికి దివాను అనేవాడు రాడు. ఆ నలు యెందుకు రావాలో చెప్పండి?

*

బుచ్చి పంచాయతీజోర్డు.

ఏకారణం చేత నైతేనేం నోడ్లవారు ప్రెసిడెంటువనికి పూనుకోకపోవడం ప్రశంసార్హమే జలరామచెడ్డిగారు గూడ రాజీనామా యిచ్చి ఇరువత్తులు ఏకీభవించి నడుపుకోండి అని ఆసీర్వదించి వదిలివెడితేనే బాగుంటుంది మాసలహా.

ఇరువత్తుల పెద్దరెడ్లు ఆందులో ఉండటంపేసే కాగా సాగుతుంది.

*

నెల్లూరు సోతు స్టేషన్.

పాటుఫారం చాలా తగ్గులో ఉంది. అదిగాక వంకరగానూడా వుంది. ఆకారణంతో క్రయిను నిలిచినప్పడు మరొకరు తలపును వెనక్కు వెట్టి వెడితేనేగాని ఎక్కడానికి దిగడానికి పోయే గాను, క్రమిగతి, ముసలివారిగతి అదిచెప్పి పోయేగాను.

20 తేది పాయంత్రం 7 1/2 గంటకు గూడూరుకు పోయే వ్యాసించుబో ప్రయాణికులు దిగక ముందే డర్ యిచ్చారు బండి కదిలింది. ఒక క్రమిగతి దిగడంలో అపాయం జరుగపోతుండేనది, నైవేకంగా తప్పిపోయింది. మరొక వ్యాసించు దిగడానికి అవకాశంలేక వేదాయపాశంలో దిగి క్రమిగతి గానప్పి నెల్లూరుకు రావలసివట్టు ఏర్పడదని ఇబందా పాటుఫారం తగ్గు, కొద్ది, వంకరగా ఉన్నలోపమే. రైల్వే అధికారులు యిది గమనించడం అవసరం.

*

తప్పరాజుగోడకు నోటీసు.

తప్పరాజుగోడమీద యెద్దివార్లకు ధయంక రంగా అతికొత్తగా వ్రామన్నారని అవశే వ్రాయవద్దని పోలీసువారు నోటీసుయిచ్చారు.

బుచ్చి పంచాయతీ

యక్స్ ప్రెసిడెంటుకు

ఒక చిన్ని ప్రశ్న

20 యేండ్లముందీ యీబోర్డు తనమాట గర్వమై యెండగా, యీయేడు విడివడి కానుంటు పో డయ్యి ఆస్యతుడయింది గ్రామాభివృద్ధి సంఘం వారి సహకారం, కృపివల్లనేకదా? ఈనాటి కై నా బోర్డును సంకల్పమణి విముక్తి కలిగించి వారంటే గర్వపడవలసిన విషయంమే!

తమరికి ఒక్క పట్టన్నా మెజారిటీ వచ్చి వుంటే పోటీచేసి వుండేవారేకదా?

బుచ్చిబోర్డుకు ఈనాటికి హరిజనుడు ఆస్యతుడైనాడంటే అందరూ సంతోషించారు. కాని 11 గాండ్ల ఎద్దుల నైభంతో ఆస్యతుని వుత్సవం తమ దర్బాజామీదుగా జరుగుటకు ఏర్పడిన 50 గజాల దూరంలోనే దింపి హరిజనవాడకు పాగనంపివారి టనే నిజమేనా? ఇదేనామన హరిజనసేవ? ఆస్యతుని వట్లు ప్రేమి?

ఈ రెగింపునంటే తమ పీఠిలో పోతుండా చేయ గల్గితే, కాని రేపు మీటింగులో ఆస్యతు స్థానంలో హరిజనుడు కూర్చోవచ్చుతుడు తమరు ఎటుల మీటింగుకు హాజరుకాగలరు?

నేనే.

గాంధీగారికి గ్రామధర్మము

రామవగర రాజాగారు భీతిహారావా ఆను గ్రామమును గాంధీగారికి దానమిచ్చివాడు. ఈ గ్రామమును చంపారను సత్యాగ్రహ దినములలో గాంధీగారు చాలాకాలం గడిపివారట.

గామయొక్క సాలు ఆదాయము 30 వేల రూపాయలు.

జూన్ 17 వ తారీఖున పాట్నూలో బహిరంగసభ ఆధ్యక్షుడగు రాజేశ్వరబాలు గారిని గ్రామదానమును గురించి గాంధీగారి కరుక పరచ వలయునని రాజాగారు కోరివారు.

ఖక్కరునాయకుని

ఆగ్రహము

సర్ సింకెదరుగారు తేసిన పంచమడలి ఆకో నూ ఆసత్యము. తన భార్యను సమర్థించుకోనే ఒక రాజకీయచెత్తు. ముష్టింపల కార్యసంఘమువకు విజయచెప్పండి అనేఫోరటిలో లెంగాలు ఖర్చి రువాయతుడు జూన్ 17 వ తేదీన పట్లలహక్కు గారికి కంఠిసంపినారు.

ఆందరు వార్తాపత్రికలు చదవడానికి కిలుం డడు గాన ముఖ్యవార్తలు ఆక్కడవ్రాస్తే అని వదువుతుంటుంటారు. ప్రస్తుతంయెద్దం వచ్చిందను కొండి. కాని ఇదియిట్లాంటి ముందునుండి జరుగు తున్న ఆచారం.

వాసలహా ఏమిటంటే నిజమైనవార్తలు, పత్రి కిల్లో ప్రకటించబడిన వార్తలను వాఖ్యానాలు తేకుండా, ఆవార్తలను క్రింద ఆయాపత్రికలకెల్ల నేస్తూ వ్రాసేట్లు ఆమతుతందం అవసరం. ఎందుకంటే ప్రజలు పేర్లు ఆనవసరమైన పుకారులు విని భయపడకుండా నిజమైన వార్తలతో యదార్థం తెలుసుకోవడానికి అవకాశం ఏర్పడు తుంది. ఏమంటారు?

నా వ్యాసాలు

కాపీరైటు చేయసు

గాంధీగారి ప్రకటన.

హరిజనలో గాంధీగారు వ్రాసిన వ్యాసాలను యితరపత్రికలందు క్రోడీకరించి ప్రకటించ డంవల్ల, గాంధీగారి నిజమైన భావాలకు, సంగ్రహించబడిన ప్రకటనయొక్క భావాలకు కొంత తేడా ఆప్పుడప్పుడు వస్తుంది. కాపీరైటు వ్యాసాలను వ్రాస్తే, ఈ దిక్కు లోలగిపోతుందిగదా యని గాంధీగారికి ఎవరో నూచించివారట. యిప్పటి కలుగుతుండన్నమాట నిజమైనా కాపీరైటు మాత్రం చేయననీ లాభించిన తనకు దృష్టిలేదనీ వస్తుంరాకుండా "హరిజన" పాసిపోతే తనకంటే చాలుననీ గాంధీగారు సమాధాన మిచ్చివారు.

అమెరికా గారి ప్రకటన.

"మాంచెస్తరుగార్డియను" వ్యాఖ్య.

"గార్డియను" క్రీటివు లిబరలుపార్టీ పత్రిక గడ్డకట్టిన కన్సక్వేటివులకు ఒక్క మెట్టు తక్కువ, అంటే. భావములనైనా, ఉదారంతో ప్రకటించగల శక్తి గల్గియున్నది.

అమెరికా ప్రకటనను ప్రశంసించి, ఆ ప్రకటన గావించుటలో వారి రాజకీయ చతురత కొనియాడవలసినదియు, భారతదేశంలో హృదయ పూర్వకముగా, పెట్టెంటు కొట్టక ప్రయత్నించుచున్నందులకు వాక్యంపి ఆభినందించినది. మరాఠీమానములో భారతదేశానికి వెళ్లి, నాయకులతో మాట్లాడి, రాజకీయ సమస్యను పరిష్కారం చేయవలసినదని నూచించినది ఈ గార్డియను పత్రికయే.

ఖక్కర్లు మిత్రమండలికి

మిత్రులే

సంస్థాన ముష్టింసమితికి ఆస్యతుడును, కక్కర్లు గునుంపట్ల ప్రధాన నాయకులలో ఒకడును విక యార్కంను బహూదరుగారు ఖక్కర్లు, బర్మినీ వారికి ఎట్టి సంబంధము లేదనియు, అట్టిచేర్చిన ఎవరైననున్నట్లు తెలిపినచో వెంటనే దానిని తెగత్రెంపులు చేసికొందునియు, అది కాక మిత్రమండలివారికి, క్రీటివు ప్రభుత్వమువకు సహాయము చేయ ఖక్కర్లు సిద్ధపడి యున్నారనియు, జూన్ 15 తేదీన హెదరాబాదు నుంచి ప్రకటింపినారు.

ఇరిగేషను సభ.

తే 27-8-40 ది

అర్మీకూరు తాలూకా చేర్ల, పులవనల్లె, కంభంపాడు ఆయకట్టువార్ల సభ. నెల్లూరు దీని కను దేవూరతికల్లెను శ్రీ యస్. జోసఫ్ బెడ్డి, డి. ఏ. డి. యల్. గారునిచ్చేయుచును. ఆయకట్టు దాల్లు యోవప్పంబి రేపుకే హాజరు కావలెనని ప్రార్థన.

టి. నారాయణరెడ్డి, యిం. బోర్డు ప్రెసిడెంటు.

కీ. శే. శ్యామసుందరరావు

నీ య మిత్రులు శ్యామసుందరరావు గారి ఆకాలమున వార్త పూర్వమును ప్రపంచ తీయమన్నది. మహాపాలో కిపాను మహాభవ ఆత్మంత జయముగా వడిపించగలిగిన భీము. కైతుఉచ్చయమువకు పట్టుకోమ్మ. మన ఆకంట్ల సభ్యులలో నిరంతరము కైతులకై తపించుచున్న వీరుడు. జమీనుకైతుల చట్టుముకై ఆనేక ప్రయత్నములు చేసి మంత్రి వర్గపు మండగమనమునకు ఆత్మధి కను గానుండునుండి జమీన్ కైతు క్రేయోగిలసి. రాష్ట్రరయతు సంఘాధ్యక్ష వహించి జయవదముగ నిర్వహించి గడిన కైతువాయుతుడు. మంచికైతుల సర్వస్వము. యిట్టిమిత్రుని దక్షిణం కొవలేని మనము గుండ్లువ్వవంతులము. కొవ్వు రెడ్డి మరణమునకై కుందుచున్న కైతుంగమువకు గొడ్డలిపెట్టు. వస్తు శేషోర్పుకొవలేక ఆంధ్ర కైతుంగమును నే నెట్లూరడించగలమా?

దుఖాంభుధిలో మునిగియున్న, వీరికుటుంబ మనకు సాహాయ్య పూర్వక సాహభూతివలది తేస్తున్నాను. వీరిఆత్మక శాంతిగల్గుగాక. బ. వెంకటనారాయణరెడ్డి.

స్త్రీభైదీలకు వయోజన విద్య

మధ్యరాష్ట్రములందు, కైలులోనున్న కైదీ లకుకూడ వయోజనవిద్య గజపుటకై ఒక స్కీమును తయారుచేసినారు. పురుషులకు మాత్రమే ఆస్కీముయొక్క వునయోగము. ఇప్పుడు స్త్రీ ఖయిలకుకూడ ఈ విద్య గజవటడు యున్నది. సంయుక్త రాష్ట్రములలో కాలగ్రమ మంత్రిత్వం ఈస్కీమును వెంకట ప్రవేశపెట్టింది. మధ్య రాష్ట్ర కాలగ్రమ మంత్రివర్గంవారు దానిని ఆనుసరించివారు. ఆస్కీమునే యిప్పుడుకూడ సర్కారువారు ఆమలు జరుపుతున్నారు.

చదువుకున్న కైదీయే విద్యా ప్రచారకుడు, బోధకుడు. రాత్రి 7 గంటల నుండి 8 గంటల వరకు కొందరికి, పగలు 7 గంటలనుండి 10 గంటల వరకు వంతులుచేసి ఒక్కొక్క చిరము కైదీలకు బోధనచేయుటయిస్తుంది.

విగ్రండునందు

దేశసంరక్షణ సంరంధము.

దల్లిను సగరముందు కాలేజీ మైదానములో అన్నిపార్టీలవారు కలసి సమావేశమై పెద్ద బహిరంగసభ గావించివారు.

సభకు దివలరా, క్రిశ్చియన్, క్యాన్సేల్లరు యిన్ని ఆభివచనీ వాయుతులు హాజరై వారు.

దీవలరాగారు మాట్లాడుతూ, బహు శాల స్వ విధానమును ఆవలంబించి, దేశమును శత స్పిష్ట వర్షములనుండి కాపాడుకోనుటకై, సాధారణ ప్రభుత్వ కార్యక్రమమును కొన్ని అంశములందు కట్టిపెట్టి ప్రప్రథమునువ రేఖగిలు మియమై ఆందరు ఆలోచించవలసియుండుననియు, స్వాతంత్ర్యము గోల్పోయే సమయమున స్వాతంత్ర్యమును గూర్చి ఉపవ్యవించుట ఆమచిత మలయు చెప్పివారు.

తేనీటి విందు

"ఆంధ్రప్రభ" సంపాదకుడైన శ్రీ స్వామితీ నారాయణమూర్తి గారికి, నెల్లూరు జిల్లా స్థల అసోషియేషను తరపున 'మెన్దూరు మయిలు' చిత్రభక్తి శ్రీ సి. ఆర్. సి. రెడ్డిగారు తేనీటివిందు నొసంగిరి.

నెల్లూరుజిల్లాయుద్ధకమిటీ

పురపంచాయతీలను 19 సాయంత్రం జిల్లా కలెక్టరుగారి ఆధ్వర్యమున, పలువురు పుర ప్రముఖులు, జిల్లాలోని ఇతర ప్రాంతములనుండి వచ్చిన పెద్దలు గలసి, సమాలోచించుకొని నెల్లూరుజిల్లా యుద్ధకమిటీని ఏర్పాటుచేసిరి.

కమిటీ అధ్యక్షులు: - శ్రీ ఇ. యం. గాన్, కలెక్టరుగారు.

కార్యసభ్యులు: - శ్రీయుతులు దివ్యాజీ కలెక్టరు యస్. బోస్ కలెక్టి, పట్టణ ప్రాకార్యులు యస్. మలకొండారెడ్డిగారు.

కోశాధికారి: - శ్రీ కైబి దివ్యాజీ కలెక్టరు గారు.

ధనసంపాదనకు ఒక ఉపసంఘము నియమించబడినది. ఆధ్యక్షులు: శ్రీ వి. రామచంద్రారెడ్డి గారు. స. వి. ఇ. కార్యదర్శి: రా. సా. పాలకా గోవిందరెడ్డిగారు. సభ్యులు: శ్రీయుతులు యస్. ఆర్. వి. ఆరసు, రేణుల పట్టాభిరామరెడ్డి, వి. సంజీవరెడ్డి, రా. రాజపూడి రామలింగంరెడ్డి, పొన్నలూరు రాఘవరెడ్డి, దువ్వూరు నారాయణ రెడ్డి, యస్. ఆనామ్యున్ భాస్, ఎ. వెంకట్రామ రెడ్డిగారు, జిల్లాలోని దివ్యాజీ కలెక్టరు.

ప్రచార ఉపసంఘమునకు రా. బి. ఆమంచర్ల క్రీష్ణరావుగారు ఆధ్యక్షులు. రా. సా. సి. సుబ్బయ్యకేటి కార్యదర్శి. సభ్యులు: శ్రీయుతులు వి. ఆంజనేయులు, అబ్దుకాల పట్టాభిరామయ్య, రా. నా. ఎం. వి. అప్పయినాయుడు, రా. సా. డి. విశ్వనాథరావు, యస్. వెంకటేశ్వరరావు గారు.

ఒకలక్ష రామదండు

ఆంధ్రహిందూసభ తీర్మానములు.

జెనరల్ గా 16 వ తేదీ సాయంత్రం సమావేశమై ఆం. హిం. సభాకార్యసంఘం ఆహ్వానించిన కొన్ని ముఖ్య తీర్మానములు.

1. ఒక ఆంధ్ర విమానకట్టు, ఆంధ్రవాహితా దళము, ఒకలక్ష రామదండు సిద్ధముగావలెను.
2. విశాఖపట్టణమునందు ఓడల నిర్మించు కర్మాగారమును సింధియాకంపెనీవారు స్థాపించు ప్రయత్నము ప్రశంసించునది. ఆంధ్రపెట్టుబడి, ఆంధ్ర టెక్స్టిలయస్లకు కంపెనీవారు ప్రోత్సహించుటగాక.
3. ప్రభుత్వపు సివిల్ సైనికదళము అంతర్జాతీయోగకరము కానప్పటికిని, ఇష్టమున్నవారు అందులో చేరుటకు మహాసభవారు పుర్రెరువు చేయవలెను.
4. ఆంధ్రరాష్ట్రముందు తిరుపతి, బల్లారి, తెలింగానా, బరంపురం, చేరవలెను.
5. "పెరియారు" గారి ప్రవచనాను చిత్రపటం ఆంధ్రులకు ఆవ్యాఖ్యవైవది.

వికాసానికి వ్యవసంఘము: ఆధ్యక్షులు; మహమ్మదు రషియుద్దీన్ అహ్మద్ అహ్మదీ. కార్యదర్శి: దివ్యాజీ పోలీసు మాజీరంజెంటుగారు. సభ్యులు: శ్రీయుతులు పి. పున్నయ్య, కృష్ణమ ది. దయానందరావు, జిల్లా శిబిరుఅధ్యక్షులు, కందుకూరు దివ్యాజీ పోలీసుమాజీరంజెంటుగారు.

ఖక్కారు నాయకునితో సంప్రతింపులు.

ప్రతినిధులు వెల్లూరుజైలుకు వెళ్లటం.

వెల్లూరుజైలులో ఖక్కారునాయకుడు నిర్బంధములో నున్నాడు. పంజాబు ప్రధాని నాయకు ఖాను అయినతో సమాధానపత్రంపై 20 రోజుల నిమిత్తం ఇద్దరు ఖైదీలును పంజాబుకు ఆరీ పుచ్చుకొనివచ్చారు. జూన్ 13 తారీఖున వెల్లూరికి వచ్చినారు. రెండోవారను అబ్దుల్ ఖాయంఖానుగారుకూడ త్వరలో వచ్చి వారి కలుసుకొందుని వెల్లూరుమంచి వార్తవచ్చినది.

తిరుపతి మునిసిపలు కౌన్సిలు.

సమకలెక్టరుగారు జూన్ 17 వ తారీఖున కౌన్సిలు ఆధ్యక్షపదవికి ఎన్నికలు జరిపారు.

చెంచురామయ్యగారు కౌన్సిలు సపోజుము రోనూ, అతనికి పోటీగా ఇ. లక్ష్మీపతిగారున్నా నిలబడినారు. శ్రీలక్ష్మీపతిగారు గెల్చినారు. అయితే పట్టణములో దేవస్థానంలో వున్నా కేవలము వున్నా కలెక్టరు కౌన్సిలు లోకి ప్రవేశించరాదని దేవస్థానకమిటీవారు ఇటీవల తీర్మానించి యున్నారట. మరదీవీ పర్యవసాన మేనాననోయని తిరుపతి పౌరులు ఎదురు చూచుచున్నారు.

వార్షింగు నోటీసులు

ప్రజలకు అవసరమును భరింపజేయుటకు వార్షింగునోటీసులను ప్రాయమున్నూరు గాన, లక్ష్మీవారిలను ఇకమీటి ప్రాయమునని వెల్లూరుజిల్లా కలెక్టరుగారు వెల్లూరు జిల్లా కౌన్సిలు ఆధ్యక్షుడైన గోపాలరావుగారికి వెల్లూరుజిల్లా కౌన్సిలు సంఘ సంయోజ్ కార్య దర్శియగు మన్నేపల్లి హనుమంకరావు గారికి వార్షింగు నోటీసులు రాశి చేయించినారు.

సాధారణంగా డివలప్మెంట్ లో వచ్చేవార్షింగులకి తాము ప్రకటించినామనీ, కావలసిన ప్రజలకు భరింపజేయుటకు ప్రకటించే వ్యక్త్యం కనుకంత మాత్రంలేదనియు, గోపాలరావు తానుమంక రావుగారు కలెక్టరుగారికి బహుముఖానీ చంపినారు.

సుభాసుబోసు గాంధీజీ సంప్రతింపులు

నాగపూరులో ఖక్కారుగారు సభ ముగిసిన పిదప, 20 వ తేదీన శ్రీ బోసుగారు వార్షింగు గాంధీగారికి కలుసుకొని మాట్లాడెదరు. 20 వ తేదీ సాయంత్రం వార్షింగు లో బహిరంగ సభలో బోసుగారు ఉపన్యసించెదరని తెలియుచున్నది.

కుప్పు బొల్లి: వగైరా

కుప్పు, బొల్లి, మేనామచ్చలు, గెసి, సవాయి వ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స: కేటలానుఉచితం. డి. రెడ్డి ఆండ్ కో., (రికవర్షు) ప్రాచుర్యుటరు. జి. వి. రెడ్డి, గోపాలపురం, తూ. గో. జిల్లా.

★ ★ ★ ఆంధ్ర దేశ మంతటా త్వరలో విడుదల ★ ★ ★

జయో ఫిలిమ్సు వారి అద్భుత పౌరాణిక చిత్రం

భోజకాళిదాస

నెల్లూరులో 26-6-40

— తా రా గ ణం —

- అద్దంకి క్రీరామమూర్తి - కాటాడు & కాళిదాస
- నెల్లూరు నగరాజారావు - మంత్రి
- పార్వతి సుబ్బారావు - భోజ
- యం. సి. రాఘవన్ - విజయవర్మ
- కొత్తూరి సత్యనారాయణ - కళానిధి
- కుమార్లు సుబ్బారావు - సుశర్మ
- జి. వి. కె. నాయుడు - విష్ణుశర్మ
- శ్రీమతి కన్నారం - విద్యావతి
- మిస్. కృష్ణవేణి - చతురక
- మిస్. రాధాదేవి - విలాసవతి

కలెక్టర్.....పోస్. వి. బోసు
కవి.....వాలాసానీ సీతారామస్వామిలు
ఫోటోగ్రఫి.....డి. యస్. కొట్నీస్

బుక్కింగును : జయో ఫిలిమ్సు, మీర్జాపూరు హౌస్, మైలాపూరు, మద్రాసు.

తల్లి డి:రేగింపు

ధరణికోట శ్రీరాం

(1)

పచ్చనిలను గట్టి, మనుమములు దాల్చి,
 హాయిగా నవ్వించి, మా కేశమాత;
 తల్లిబాధలు అన్ని తీరిపోయాయి,
 శృంగులార్చిడి పోయి, కంకటిరంది;
 దారిద్ర్య దేవత తరిపోయింది,
 మహాలక్ష్మి మాయింటు మరలచేరింది;
 కేకలు, కేకలు, స్వారాజ్యలక్ష్మి
 ఎన్ని నాళ్లకు, గంటి నీ సోయాగంటు

(2)

కృషియించి, ఊదించి వెలగొందుము,
 దుఃఖపూరిత మైన నీపూర్వస్థితిని,
 ఎవరికో నామనసు తలపోసినపుడు,
 హృదయపుటము మగిలి ముక్కలైపోవు;
 నామనో సంధ్రంబు, ఘోషించిపోవు;
 ఎన్ని బాధలు పడితి భారతీదేవి,
 పాశ్చాత్యుడా తెల్లదొరలచే చిక్కె

(3)

పచ్చని తోరణాల వేగకట్టండి
 కుముదాలతో త్రోవ నింపివేయండి;
 సంతోషమనియేటి వలసలనుదాల్చి
 ప్రేమపూరిత మైన పుష్పమాలలతో,
 భారతీదేవికి పూజ సలుపండి
 ఆదిగో! తల్లి రథము మూలతిరిగింది
 హాయిగా మనమారే పూరేగుతోంది!
 ఊరగుభారతి పూరేగునమ్మ
 నీపూర్వ సంతోష సంకడలతోడ.

(4)

కూడు నిరులేక, కృషియించినట్టి,
 కీదలకు నీయింటు భుక్తి దొరికింది
 త్రాగ పాలులేక తపియించినట్టి,
 బాలలకు నీగోవు కడుపునింపింది;
 దుఃఖసాగరమంత యిసిపోయింది;
 సంతోషసంద్రంబు పొంగిపొర్లింది,
 హే భారతీదేవి! ప్రీమైక జనని!
 ఓలలాడుము తల్లి, సంతోషబలధి!

(5)

చిరుత దేహముతోడ, చిరునవ్వుతోడ,
 బాంకణికటిదాల్చి, పాండుగా నీకు
 సాధ్యమొనవించు, మా గాంధీ తండ్రి,
 కాంతివీరుడు, నీకు కేకలు చెప్పి,
 పూరేగుమార్తెల్లి, పూరేగుమమ్మ
 లోపలలు వేదగానంబు నేయ,
 చల్లినీ గాడ్పులు చామరము పీచ,
 స్వీతాంబులంబులు ఛత్రమ్ము పట్టి,
 పూరేగు నామాత! మా భాగ్యలక్ష్మి!

జాబుల బట్టాడాలో విచిత్ర పద్ధతి

పిట్టా ఇండియాలో ఒకనల్లెటూరు జవాను
 దారిలో ఒక గ్రామానికి కాలవ అడ్డం గావుంది.
 దోస్తుజవాను ఇవలేలిగట్టున నిలచుకొని గ్రామ
 స్తులను కేక వేస్తాడు. వాళ్లు ఆవలేలిగట్టుకు రా
 గానే జాబులను వగైరాలను, విజిల్ బుక్కును
 ఒక రాతికట్టి ఆవలేలికి విసరివేస్తాడు. గ్రామ
 స్తులు జాబులను తీసుకొని, విజిల్ పుస్తకంలో
 ప్రవ్రాణుచేసి, మరల ఇవలేలికి విసరివేస్తారు.

జస్టిసుపార్టీకి ఉత్తరక్రియలు.

జస్టిసుపార్టీ ప్రముఖులందరూ ఒక్కొక్క
 రుగా చల్లగా తిలకించుకొని, రానున్నామి
 నాయకత్వమాత్రం నాయకత్వం వహించి కోటి
 కొచ్చినట్లు కాంగ్రెసుకు కూర్చావ పట్టుకుంటే
 వాడు. ఎన్నికల్లో కాంగ్రెసుకే ఆఖండవిజయం
 కలుగుమంటేనా, క్రొందపదా మాజే వైచేయి అం
 టుండేవాడు. కాంగ్రెసుమంత్రులు రాతీనామా
 యిచ్చాక జస్టిసుపార్టీ మనోకసారి ఒక వెలుగు
 వెలిగించగలవని ఆశించాడు. సవాతములు అంధ్ర
 రాష్ట్రం కావాలవేవారు, మస్లింలీగువారు అం
 దరిని దువ్వీ తనపార్టీని సలపరుమతో ప్రయత్నిం
 చాడు. ప్రత్యేక తమిళరాజ్య నిర్మాణంకోసం
 బాంబాయికివచ్చి జిన్నాతో బాగాలు యద్దుకోని
 వచ్చాడు. కాని తన ఆశలన్నీ అడియాకరై నా
 యి: తనపార్టీ మొఖం మూచేవారొకరూలేక
 పోయినారు. ప్రజాసామాన్య నియోజకవర్గా ల్లో
 కాంగ్రెసుకు ప్రాబల్యంవచ్చును విజయం కలగ
 డను కాకుండా, జమీందారీ నియోజకవర్గంలో
 కూడా కాంగ్రెసుకే జయం లభించింది. యిటీవల
 కాంగ్రెసు సపోర్టుగల నీలంబూరు రాజా గెల్చా
 డు. పితాపురం మహారాజా గారు ఫల్టిగొట్టాడు
 దీనితోకూడా నాయక గారి తిక్కెతిరిగి కాం
 గ్రెసు ఆశేయమైందని తెలుసుకున్నాడు. జిన్నా
 గారి వియోచనననం తరువాతకూడా కాంగ్రె
 సుకు ఆఖండవిజయము కలుగడం గమనించలేగిం
 దని అన్నాడు. కాబట్టి జస్టిసుపార్టీ వారు దీర్ఘ
 కాలం అధికారాన్ని స్వీకరించకూడదని, యెన్ని
 కల్లో పోటీ చేయకూడదని సలహా యిచ్చాడు.
 అంటే జస్టిసుపార్టీకి సమాధికట్టాడన్నమాట.

తాత్కాలిక ఒప్పుదల పనికిరాదు జవహరిలాల్

బ్రిటిషుప్రామాణ్యకర్తలను స్వప్రయోజనం కోసం
 మేభారతదేశాన్ని ఉపయోగించు కుంటుందికాబ
 ట్టిదానిమీదమనం శాసనోల్లంఘనోద్యమాన్ని ప్ర
 యోగించవచ్చును.

ఇప్పుడు భారతదేశంలో యుద్ధంకోసం తీవ్రం
 గా ప్రయత్నాలు జరుగుతాయని మాచన కన
 పిస్తోంది. ఈసూచన కాంగ్రెసు ప్రకటనకు
 విరుద్ధంగావుంది.

రాష్ట్రాల విషయాలలో కాంగ్రెసుకూ ప్రభు
 త్వానికి ఒప్పుదల వుదురదు. కేంద్రం విషయంలో
 కూడా తాత్కాలికపు యేర్పాటు ఎత్తైనా
 జరుగుతుందనుకో కూడదు. కాంగ్రెసు మంత్రి
 వర్గాలను పదలివెట్టింది గనక తిరిగివాటి బాధ్య
 తను స్వీకరించును. భారతదేశాన్ని స్వతంత్ర
 దేశంగా పరిగణించినపుడుతప్ప ఈసమస్య పరి
 స్కారంకాదు. దానిఫలితంగా భారతదేశంలో
 కాన్ స్టిట్యూయంటు అసెంబ్లీ యేర్పడడమా
 రాష్ట్రీయ మంత్రివర్గాలు యేర్పడడమా అని గాలి
 ఇవన్నీ ఒకటి తరువారే ఒకటి జరిగవలసినవేగాని
 దీనిని విడదీయడానికి పీడేదు. ఇవన్నీ పూర్తిగా
 జరిగవలసినదేకాని, ముఖ్య దారిలో ఎక్కడా
 అగడానికి వీలులేదు.

యుద్ధానసరాలకు దీక్షిం ఇండియానుంచి
 ఉన్న, చదునుపెట్టినోళ్లు, యంత్రకళకు స్వయా
 నములు విశేషంగా కొనుటకు ప్రభుత్వంవారు
 నిర్ణయించారు.

PARALYSIS CURE

* పక్షవాతము, నకు

పడిపోయినకొళ్లుచేతులకు
 క్షయించినవాదానికి
 ఆయోషుమైన
 పుండు

ఇంతకుమించినపుండు
 ఘోషించాలెడు

5

వారంపండు. Rs

Dr. Bomme Kesavulu,
 Paralysis Specialist
 SANTHAPET. MELLORÉ.

బామ్మకేశవులు పక్షవాతస్వైచ్ఛంఘ
 సంతపేట నెల్లూరు

నకలుమందులను చూచి
 మోసపోకుడు.

40 సంవత్సరములుగా ప్రఖ్యాతి
 జెందిన దివ్యామృతము

అమృతాంజనము

తామర మందు

నకలవిధములైన చర్త
 వాకిధులను రెండేపూతలతో
 నిర్మూలము చేయును

డోంగ్రేగారి

బాలామృతము

బలహీనమైన బిడ్డలకు
 పుష్టియున్ను బలమున్ను
 ఆరోగ్యము నిచ్చును.

రామకృష్ణ ఖాదీభండారం

★
 త్రుంకురోడ్డు-
 నెల్లూరు.
 ★

మావద్ద అన్నిరకాల శుద్ధఖద్దరు దొరుకును.
 నన్నము, జరిచేలు, రాజపాకేం, పొందూరు
 కనుపూరు, మున్నగు అన్నిరకాలేకాదు ఆర్ధ
 రిస్తీ కోగినమాదిరి నేయించి గూడా యిస్తాం
 రాజువరపు జగన్నాథం,
 ప్రాశురులు.

యుద్ధానికి బ్రిటిషు స్త్రీల సేవ

పరిశ్రమలు.

యుద్ధానికి బ్రిటిషు స్త్రీలు చేసిన సొప్పవేద పరిశ్రమ కాలలోనే 1939 జూలై నెలలో 4099300 మంది పని చేస్తుండేవారు. యుద్ధం ఆంధ్రమైసలరువారె యాసంఖ్య విశేషంగా ఆధిక్యమై వుంటుంది. మగవారు యుద్ధానికి పోవడం చేత స్త్రీలు ఆన్నికాలలోను వారి స్థానాలను ఆక్రమించ మొదలడిచారు.

ఘోషిపై వైస్యంలో.

ఘోషిపై వైస్యంలో పని చేయుదానికి 15 వేలమంది కేర్లను యిచ్చారు. 5 వేలమంది యుద్ధాంధ్రంనుండి పనిచేస్తున్నారు.

ఆగ్నిలియరి

పెరిటోరియల్ సర్వీస్.

ఈకాలలో పంటవారు, గుమాస్తాలు, టెలిఫోనిస్టులు, స్టాంప్ కలెక్టర్లు, డ్రావర్లుగా ఇంకాండు లోగాని, ఇతర ప్రకారాల్లోగాని పనిచేయుదానికి ఆసేవలు చేరారు. 25 వేలమందికిపైగా వైస్యములో కలిసి పనిచేస్తున్నారు. వీరిలో 11500 మంది గుమాస్తాలు, 8 వేలు పంటవారు, 8 వేలు ఆర్డర్ లీలు, 1800 మంది డ్రావర్లు. ఇంకను ఆసేవలు చేరడానికి ముందుకు వస్తున్నారు.

స్త్రీల రాయల్ సేవ సర్వీస్.

ఈకాలలో గుమాస్తాలుగా, టెలిఫోనిస్టులుగా, పంటవారుగా పని చేయుదానికి 4 వేల మంది చేర్చుకోబడ్డారు.

ఆగ్నిలియరి విమానశాఖ.

స్త్రీల ఆగ్నిలియరి విమానశాఖలో యుద్ధవార్షికమున 2 వేలమందికి ఆవకాశం కల్పించబడింది.

అంబులెన్సు డ్రావర్లు.

రాత్రింబవళ్లు పనిచేసే అంబులెన్సు డ్రావర్లు మొత్తం 29250. వీరిలో స్త్రీలు ఆసేవలు వారానికి 2 పానులు చేతం. యూనిఫారం యిస్తారు. దినంలో కొంతకాలం మాత్రమే పని చేసే డ్రావర్లు మొత్తం 64 వేలమంది ఉన్నారు. వీరిలో 37 వేలు స్త్రీలు.

అగ్నిప్రమాదాల్లో

అగ్నిప్రమాదాలు సంభవించినపుడు రాత్రింబవళ్లు పనిచేయుదానికి 5 వేలమంది నియమించబడివున్నారు. వారానికి 2 పానులు యిస్తారు. 8 వేలమంది దినంలో కొంతకాలం మాత్రమే పని చేస్తారు. వీరికి యూనిఫారాలు దుస్తులు యిస్తారు.

సివిల్ సర్వుల రిజర్వు

కొంచులు ఎక్సరాలపల్ల గాయాలు తగిన ప్రమాదానాశ్వానికి ఆసుపత్రులలో పరిచర్య చేయుదానికి ప్రభువు చికిత్స చేయడానికి దానికి 1939 సం॥ డిసెంబరు 31 వరకు రిజర్వులోను పొందినవర్షులు, ఆ పిచ్చెంట్లు మొత్తము 23325 మంది వుండినారు. వీరికిసహాయం గావుండి పనిచేసేవారు 92 వేలమంది.

రిజర్వులోను పొందినవర్షులు ఉద్యోగంలో చేరి 90 పానులు పంపిస్తూగొనినారు. ఇది గాక యంతిబాడుగలు, భోజనవర్షులు, లాండ్రీవర్షులు వర్షిస్తారు. అపిచ్చెంట్లు పంపిస్తూగొని 55 పానులు తీరిం. ఇంకను ఆ సేవ విధాలుగా పని చేస్తున్నారు.

మందిసా రైతులపై కేసు విచారణ.

మందిసారైతులమీద పోలీసువారిచే వెగాళి బడిన కేసును విచారించడానికి ప్రభుత్వంవారు ఫర్టుక్లాను తవర్షుగల కే. వి. క్రమకా డిప్యూటీ కలెక్టరుగారిని నియమించారు. వీరిచేత 10 కేసులనుండి 3 కోటలు బరిగింది. ప్రావిన్షియల్ తరఫున కే. వి. రత్నం టి. వీ. వి. యల్. పట్టికు ప్రావిన్షియల్ గారును, రైతుల తరఫున కే. సుబ్బారావు టి. వీ. వి. యల్., యం. యల్. వీ. గారును కేసు నడిపించిరి.

రైతునాయకులు డి. యస్. రెడ్డి, డి. యస్. చల్లారావుగారులూగా కోర్టులో హాజరై గను నిర్మావుండిరి.

మందిసారైతులు మర్డర్ సేరం కేకారని 302, 358, 382, 323, 225, 224, 147, 149 కేసులకుకొంది సేరం మోపబడింది. 42 గురు ముద్దాయిలలో, కిషాన్ పర్కరులు ఆజ్ఞయ్య, పురుషోత్తం, మహావతి నారాయణగారలు గూడా గలరు. ఆసేవంది ముద్దాయిలు తీర్రమైన గాయాలు కలిగి కోర్టులోపడువకేటం డా వున్నారు. కొందరు చాలా ముసలివారు. ఒక స్త్రీ యున్ను, బాలుడుగూడా గలరు.

మాడుకోజులో 8 మంది సాక్ష్యంయిచ్చారు. చికాకోలు సబ్ కలెక్టరు చక్రవర్తి వి. సి. యస్ గారు, సోంకేటి తనాకేలుదారు పాలకొండసర్కిల్ యిన్స్పెక్టరు, వీరగుమ్మపురం గ్రామ మునసలు మొదలగువారు సాక్ష్యంలో గుపాకులు ప్రెల్మబడిన తరువాతనే రైతులు కర్రలు తీసుకొని తిమ్మలను ఎదిరించరని తెలిసినారు. పరిస్థితులు భయంకరంగా వుడినందున రైతులపై తుపాకులు ప్రెల్మవలసి వచ్చిందనీ, తుపాకులు తేలుడుకు పూర్వమే రైతులు తిమపై మట్టిగడ్డలు, విసరివారని తెలిసినారు.

మద్దాయిల తరఫున క్రాస్ పరీక్ష దిబర్దు చేయుబడింది.

—విశేషం.

కావలి తా॥ రై॥ సంఘ కార్య నిర్వాహకవర్గ తీర్మానాలు.

8 కేసి బరిగిన వైకార్యనిర్వాహకవర్గ మొటిం గులో క్రింది తీర్మానాలు గావించబడినాయి.

(1) గ్రామ రైతు సంఘాలను స్థాపించుటకు క్రిందివారు నియమించబడిరి.

(ఎ) కావలిఫర్మా:- అల్లంపాటి రామచంద్రారెడ్డి, మారవరాజు సుబ్బారావుగారలు (పి) బిలిదింకేఫర్మా:- పంతులు వరదారెడ్డి, బండిచిన్నాంజనేయలురెడ్డి, తిప్పారెడ్డి, రామిరెడ్డిగారలు; (సి) కీటగుంట ఫర్మా:- బమ్మవెంకటకృష్ణయ్య తిరుమలకెట్ల రామానుజయ్య, చెఱూరి రామచంద్రారెడ్డి, వొడ్డంరెడ్డి వెంకట కృష్ణారెడ్డి, గాగలు (డి) చినఅన్నలూరుఫర్మా:- బమ్మవెంకటకృష్ణయ్య, పంతులు వరదారెడ్డి, తిప్పారెడ్డి రామిరెడ్డి, అల్లంపాటి రామచంద్రారెడ్డి, వొడ్డంరెడ్డివాయుడు, వొడ్డంరెడ్డి రామిరెడ్డిగారలు.

వైకమిటిసభ్యులు యీ నెల 30 కేలోగా నిర్ణయము చేర్చింది, గ్రామసంఘాలు స్థాపించి పూర్తి వివరాలు సంపాదించి, చివ్విఅప్పలూరు ఫర్మావారు జూలై 31 కేలోగా తెలుపబడవను. మరికొన్ని తీర్మానాలు గావించబడ్డాయి.

వి. వరదారెడ్డి, కార్యనిర్వ.

విసుగుకలుగు ఆహారపదార్థములలో

ఉపయోగించండి కష్టనివాసన, గొప్పరుచిని, జీర్ణ శక్తిని, వృద్ధిచేయును దహమతి కూర్వ లో విక్రయించబడును ధరపా1రూ1/14

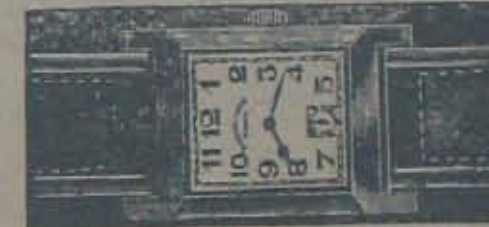
ఎల్లప్పుడు శ్రేష్ఠమైన వాటినికొని తృప్తిపడుదు మీకు నచ్చినట్లయితే ఇతరులకు సిఫారుసుచేయండి. రేనిదో మిక్చిఫైయిలప్లేవో మాకు తెలుపండి. అందమైన డిజైను లాటి శ్రేష్ఠమైనవి. స్వీట్జర్లాండ్లో తయారు చేయబడ్డవి.

చాలాకాలము పనిచేయును

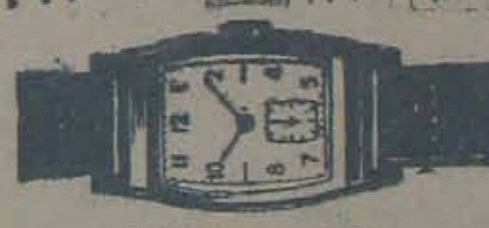
గ్యారంటీ లివర్ గడియారాలు

- నె 401 క్రోమియం కేసు రు 4.4.0
- నె 402 స్టాల్ కేసు 5.2.0
- నె 424 క్రోమియం కేసు 8.8.0
- నె 425 స్టాల్ కేసు 9.6.0
- నె 425 ఆర్. కోల్డుగోల్డు 10 సం॥ 15.4.0

- 15 జ్యూయల్స్ లివర్ గడియారాలు.
- నె 458 క్రోమియం రు 17.0.0
- నె 458 కోల్డుగోల్డు 22.2.0
- లివర్ జ్యూయల్లు మూసెంట్లు
- నె 428 క్రోమియం రు 10.4.0
- నె 430 కోల్డుగోల్డు 17.0.0

రేడి గడియారాలు

లివర్ 15 జ్యూయల్స్

- నెం 490 కోల్డుగోల్డు 10 సం॥ రు 23.12.0
- నెం 491 9 క్యారెట్ సాలిడ్ గోల్డు రు 34.0.0

పోస్టేజి 8 ఆణాలు ప్రత్యేకము. ఇంకను వివరాలకు మామోసే 16 సం. క్యాటలగానున ప్రాయండి. (ఉత్తర ప్రదేశ్ కర్ణాటక ఇంగ్లీషులో)

- బసివా మ్యూసెంట్లు
- నె 480 క్రోమియం కేసు రు 11.14.0
- నె 481 స్టాల్ కేసు రు 13.10.0
- నె 482 కోల్డుగోల్డు సం॥ రు 17.0.0

బాపాలాల్ అండ్ కో., 101 అల్బుల్ రహమానాపేషి, బాంబాయి 3.

శ్రీకేశవయ్య - కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి

పక్షవాత నివారణి డిపో.

మా భువ శిశ్యుని గుణిలు పక్షివాతం, రుద్ధి వాచం, చచ్చు, తిమ్మెగ్గ తుసర్షి కోట్లకోలని బిమలకు ఆవశ్యాంములో ప్రోబాదాన మొనకే ప్రపంచ మంతకును ప్రసిద్ధి చెందినది. కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి పోలోమ రుగ్గం కౌపణ యలు మాత్రమే ప్రవయోగించుడు.

కేవలం 2480

8 కోటలకు భువశిశ్యుని గుణిలు, వైలం, కంటిమారు రు 6.0.0

కాకర్ల వెంకటప్పయ్య, నేటివడార్లు, పక్షివాత సెప్టెంబర్, కాకర్ల వాగోషి, కాకర్ల గుడి ప్రక్కని వెల్లూరు.

ప ల్లె టూ ళ్లు

మరమ్మతులు కోరితే బెదరింపు తాకిదా?

మొన్నటి కన్న పాతములవలన మరదనా ఎట్టేటులో ఆనేక గ్రామాల గడ్డలు, చెరువులు గట్టులు తెలి గాయలు వడివడి. రాతిండ్లూ బూడిపోయాయి, వెంటనే మరమ్మతులు కాకపోయిన మమ్మందు పరివంటల సేవ్యమువలన ఆపాతవస్తువులు కలుగక తీరదు. ఇట్టివస్తువులలో యే యే గ్రామాల నీటివనతులు వట్టవట్టవో శ్రద్ధతో విచారించి వెంటనే మరమ్మతులు జరిపించవలసిన కార్యాల ఎట్టేటువారివయ్యుండగా విూదుమిక్కిలి దెబ్బారు గ్రామమునుండి జలాశయములకు కలిగిన వట్టమునుగూర్చి రిపోర్టు పంపించుటకు ఎట్టేటువారు బెదరింపుతాకిదు ఒకటి గ్రామకర్తలము ద్వారా కైతులకు పంపించారు.

మీరు 48, 49 ఘనీల శిస్తులు బాకీయున్నా రుగావ వెంటనే చెల్లించాలనియు, శిస్తులు చెల్లించునది, మరమ్మతులు చేయబడవనియు, ఆంజే గ్రామ జవులు ఆములు చేయబడుననియు తాకికు.

నేను కైతులకు వోగట్టాచేస్తే వట్టా బెండ్లల్ల ఎట్టేటువారు జరిపియుండలేదని తెలిసింది. కాబట్టి గాంజేరము ఎట్టేటువారు గొన్ని గ్రామాలలో వట్టా బెండ్లల్ల లేనిదే పోలీసులతో గూడ పోయి జవులని, యిరవ్వులని బెజరించి మగవారు ఇంటి లేకపోయినా ఆడవారివద్దనుండి కూడా డబ్బు నిలువున వసూలు చేసియున్నారు. యీ సందర్భమున పోంపేట డిప్యూటీ తహసీల్దారు గారు విచారణకూడా జరిపియున్నారు.

యింకను ఎట్టేటు ఆడవద్దకులపై కైతులను ఆడి రించి, బెదరించి శిస్తులు వసూళ్ళి తమ ప్రధాన పనిగా ప్రవర్తించుతున్నారు. జలాశయములు మరమ్మతు లేక పంటలు పాడై పోవుచుండుట చే దుర్భరమైన ఘటలు శి చెల్లించలేక కైతు వావాటికి కుంగిపోవుచు న్నారు. దీనివలన కార్యదర్శి శిస్తులు వసూళ్ళి కై మావిన శ్రద్ధ, బలములు జలాశయ మరమ్మతులలోను, కైతు బాధలు విచారించెట్టలోను, మూపిలే సునాయాసముగా ఎట్టేటువనులు సాగ గలవని మరదనా జమిందారు గారు, దివాను గారికి సైన్ గమనించవలెననియు, ప్రభుత్వ మా విషయములో ప్రత్యేక శ్రద్ధ కై కొనవలసినవనియు కోరుచున్నాను.

గౌతు లచ్చన్న,
ఉ.వి.వి.వి. కౌ.సం.ప్ర. కార్యదర్శి.

రాజపద్మాపురము

తిరుత్తని తాలూకాలోని రాజపద్మాపురము గ్రామమున తిరుత్తని తాలూకా సత్యాగ్రహ మహాసభ 24.8.40 తేదీ బయ్యపుటకు యేర్పాట్లు చేస్తున్నారు. టి. యల్. రావప్పిళ్లారెడ్డి యం యల్. ఎ. గారు సభా ప్రారంభకులు, ప్రకాశం పంతులు గారు సభాధ్యక్షులు, గుమ్మడివల దుర్గా దాయమ్మ పాఠాశోకనం.

పాలకొండ

బొద్దిలి ఎట్టేటువారు దరిగ్రామ కైతులతో పాటు రెమిషన్ యివ్వలేదనే కారణంతో వాల్తే రు గ్రామకైతులు ఎట్టేటువారికి శిస్తులు చెల్లించ వండున, ఉద్యోగులు పోలీసువారి కుమ్మక్కతో ప్రబలమ భాధపెట్టుచున్నారని పోలీసు మూప రంటు గారికి తెలుపబడింది. మూపరం బెండంటు పాలకొండ స్పెక్టర్ యిన్స్ పెక్టరు విచారణ గావించారు.

వెంకటగిరి స్త్రీ దర్బారులో దక్షిణభండం పేష్కారు నిరంతుళ పరిపాలన

చేసినంట గ్రామ-నిక 26.8.40 తేదీన మకాం చేసి పాతపట్టె హితులయింట్లో విడిదిచేశారు. జంతు పులులుబరిగి వింతవెంత పాకాలతో తప్పిగా ఘోంజేసి పరిచారానికి ఆజ్ఞలు చేస్తుండగా, వారి ఆవరంపులకు బెదరింపులకు నిస్సహాయులైన మీ కైతులు భయపడి ఒక్కొక్కనను వారిచేంతకు పోలేకపోయిరి. ఇన్స్ పెక్టరు, కిరణం వగైరా అధికారులును, నాకర్లకుభయపడి పీరాజీ మెత్తి వాలుగుమూలల పరుగు కెట్టుటమాడ చాలభయం కరంగా వుండింది. శిస్తుబాకీలకు గ్రామపాల లలో యిరర గ్రామాలలో వుండు పకువులను బాకీలేని వాడినైవను, వున్నవాడినైవను, తోలు కొని రమ్మన్నారకు, డినుండులేదు, జప్తపట్టెలు శేవు. వాటిప్రకారం జప్త చేశామని గుంపుకొట్ట డము, ఇండ్లలోదూరి తలుపులు మెకడం. గతి సంపత్సరంపై యెండిపోవడం చేతను ఇండ్లలో ధాన్యంకూన్యం. వగావట్రా కరివుతుకమ్మ తిశే కాదు. ఈపరిస్థితుల్లో వుండిన కైతుల ఆర్తనాద ము, పశువులఘోష ఆకోలావ బరిగింది వర్షవా తిశము.

ధరలకంట్లోలు నిరసనసభ.

ప్రస్తుతం గవర్న మెంటు చేయునున్నటువంటి ధరల కంట్లోలు. కైతులకు చాలా వట్టముగా వున్నందున ధరల కంట్లోలును ఆపుచేయ వలసి వదిగా కృష్ణాజిల్లా కైతుసంఘ కార్యసంఘం వారు తే 5-8-40 దిన చేసిన తీర్మానం ప్రకారం తిరువూరు తాలూకాలో తిరువూరు, చిట్టేల, మునుకుళ్ల వాటిలాల రాజాగూడిం వగయిరా ఆనేక గ్రామములో బహిరంగసభలుజరిపి నిరసన తీర్మానములు చేయబడిన.

తీర్మానము.

“ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ధాన్యపుధరలు అంత హెచ్చుగా లేవనియు, కంట్లోలు పెట్టదగినం తగా పెరుగలేదనియు, ఆర్థికదుస్థితిచే కృంగి కృశించుచున్న కైతులకు బస్తా ధర రు 5/- లు వూడునట్లు కంట్లోలు చేయుటచే, భరింపరాని వట్టము వాటిల్లుననియు, కావున ప్రస్తుతము కం ట్లోలునకు తగిన ఆవునరములేదనియు ప్రభుత్వం వారు చేయుచున్న కంట్లోలు నిర్ణయమును నిరసించుచు యీ సభవారు తీర్మానించుచు న్నారు.”

మా|| సుబ్బారావు, తిరువూరు.

కొణకంచి

ఈ గ్రామంలోని గ్రంథాలయానికి శ్రీ కామమాని వీచయ్య గారు రు 1550 లు పైగా యిచ్చినం దున, వీరివాయా పటాన్ని అందు యేర్పాటు చేశారు. రెపాల శీవయ్య శ్రేష్టి, చాడ్రుపట్టరామ చంద్రం గారలరు 116, 19. అయిచ్చినందువారి వాయాపటాలుకూడా గ్రంథాలయంలో వుంచబ డినాయి.

కాజ

కాజ గ్రామకైతులు సాయంత్రం 4 xంటుకు శ్రీరామకృష్ణ గ్రంథాలయములో పురిటిపాటి ఆస్పాల్లెగారి ఆధ్యక్షత క్రింది సమావేశమయి ఈ క్రింది తీర్మానము ఆమోదించడమైనది.

1. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో దాన్యపు ధరలు అంత హెచ్చుగా లేవనియు కంట్లోలు పెట్ట దగినంతగా పెరుగలేదనియు, ఆర్థికదుస్థితిచే కృంగి కృశించుచున్న కైతులకు బస్తా ధర రు 5-0-0 వుండినట్లు కంట్లోలు చేయుటచే భరింపరాని వట్టము వాటిల్లుననియు కావున ప్రస్తుతము కం ట్లోలునకు తగిన ఆవునరములేదనియు ప్రభుత్వ మువారు చేయుచున్న కంట్లోలు నిర్ణయమును నిరసించుచు యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నాయి.

విశాఖపట్నం జిల్లా రైతుసంఘము

ప్రధానకార్యదర్శి అనారోగ్యము.

విశాఖపట్నం జిల్లా రైతుసంఘ ప్రధానకార్య దర్శి శ్రీ యల్. వరసీంహమూర్తి గారు ఆవాగో గ్యముగా యుండుటచే చికిత్సలో నున్నారు. వీరు సంతూర్ణ ఆరోగ్యము పుటయవరకు జిల్లా రైతుసంఘ బాధ్యతలు ఆర్గనైజింగు కార్యదర్శి శ్రీ సి. పుండరీకాక్షిచారి గారికి వచ్చుగించిరి. శ్రీ పుండరీకాక్షిచారి గారే తాత్కాలిక ప్రధాన కార్యదర్శిగూడ వ్యవహరింపబడుదునని తెలియు చున్నది.

రైతుసంఘ సభ్యులకు ప్రయాణ ఖర్చులు.

జిల్లారైతుసంఘ కార్యవిర్వాహకవ్వ సభ్యులకు ప్రయాణఖర్చులు యిచ్చుట గురించి యిటీవల శే జిల్లాసంఘమువారు ఒక నిర్ణయము గావించిరి. రండు వేల సభ్యులకు తిమ్మవకాని ప్రాధ మిక సభ్యులకు తాలూకామండల వచ్చిన ప్రతి కార్యవర్గసభ్యులకు సమ-వేళములకు హజరై వపుడు ఆయిన బస్సు, రైలు ప్రయాణ ఖర్చులు మాత్రం జిల్లాసంఘమువారు ఇచ్చుటను ఏర్పాటు చేసిరి. దీనివలన కార్యవర్గసభ్యులు తిమ్మక సమా వేళములకు వచ్చుటకు వీలగుననియు, యీవిధా నమువల్ల రైతుసంఘ ఆభీష్టాధి కాగండనియు వీరి తలంపు అని తెలియుచున్నది.

వాల్తేరు గ్రామరైతులు.

తే 16.4.40 ది నీరిపురం ఎట్టేటు వాల్తేరు గ్రామమునకు సమీపమునగల నీరిపురం, పాల్వోటి పురం కల్లెక్కరు గారువచ్చి వాల్తేరు కైతులకును, ఎట్టేటువారికిని మధ్య పరిష్కారము గావించిరి. కైతుల తరపున సానిక కైతుసంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ జి. వి. రమణమూర్తి గారు కల్లెక్కరుగారితో మాట్లాడిరి. 48, 49 ఘనీలకు కొంతవరకు రిమి షను యియ్యబడిన. యీవిషయముగూర్చి జిల్లా రైతుసంఘమువారుకూడ తనుశ్రద్ధ తీసుకొని పని చేయుచున్నారు.

పత్రికలపై దాడి.

కలకత్తా పత్రికలు అనందంబాబు పత్రిక, బహుమతిపత్రికలు ఇండియా రూల్సుక్రింద కారీ చేసిన ఉత్తర్వును ఉల్లంఘించినాయని బంపాలి కులపైసా, ముద్రాపముపైసా బోర్డులో శేష దాఖలుచేయబడింది.

శ్రీ సుబానుచంద్రబోసుగారి సంపాదకత్వ మున వెలువడుచుండే ఘోర్కర్ణుజ్ఞానుపత్రిక ధరా వత్తును రు 2 వేలను రెంగాలు ప్రభుత్వంవారు స్వాధీనపరచుకొని మరల ధరావత్తు కట్టాలని కోరారు.

ఆస్సాం రాష్ట్రములో వామపక్షం వారి రాష్ట్రపత్రికయగు “నయదునియా” ఆనే పత్రిక వద్దనుండి ప్రభుత్వంవారు 1000 లు ధరావత్తు కోరారు.

50 పంజాబీ ప్రఖ్యాతి తెందిన

మదనమంజరి

మాతృలు

ధారుణ్యవల్ మలబద్ధకము, స్వచ్ఛ స్థితియు, వీటికి ఉత్కృష్టమైన గుణమును ఇచ్చును. ఇవి రక్తమును, పిల్లలమును, ఆధిక పరచి ప్రేమమునకు క్రొత్తకు త్యాహంకరించును. వెల డబ్బీ రు.1.

రమణ విలాసిని

కావశక్తిని వృద్ధిచేచి, శిష్టా చరణమును నిలబే ఎల్లరుకును సంఘోగములో తృప్తి వొందించును. వెల డబ్బీ రూ 1.

మదనమంజరి పార్శ్వనీ,

(1) 184 నైవా బహుకోడ్డు, మదర్రాసు.

తెల్లూరు: ఆగ్నిక ఘోర్కర్ణి, బ్రంతుకోడ్డు.

డాక్టర్. శ్రీపాదకృష్ణమూర్తి శాస్త్రి

శ్రీపాదకృష్ణమూర్తి శాస్త్రి

బెజవాడ వారి

స్త్రీ సుధ

స్త్రీల సమస్తవ్యాధులకు

నమ్మక మైన నగల వర్తకులు

గుండాల పేరారెడ్డి

చిన్న బజారు - నెల్లూరు.

నమ్మకమగు బంగారు, వెండి నగల వర్తకులు.

మీకు కావలసిన నగలు సిద్ధముగా తయారు చేయబడియున్నవి. లేనివి ఆర్డరుయిస్తే వెంటనే చేసి యివ్వబడును

500 WELCOME BEE DIES 500

K.M.DEVARAJULU GRAMAM BEECO. FACTORY, NELLORE.

బెసారి “వెల్కమ్ బీ”

చిన దాని

తెలియ

అర్చి

పుట

లం

గా

పరి

కా

బయ

యుద్ధకమిటీలందు పాల్గొనరాదు

ముస్లింసమితి తీర్మానములు.

—నా 15 వ తారీఖున ఆ ఛా. ముస్లిం స. కార్యసంఘం సమావేశమై, దేశవంశీ రాజకీయ భిక్షువులై తీర్మానముల గావించినది.

తీర్మానాపాపాలు గారు మే 27 తారీఖున గావించిన ప్రకటనను కార్యసంఘం ఆమోదించి తీర్మానరూపం గా తిరిగి ప్రకటించినది. ప్రకటనా పాపాలను తిరిగి.

ఇంతవరకు ముస్లింసమితివారు దీనికట్టి పాకట సమతుల్య ప్రభుత్వమునకు ఎట్టి యిచ్చుకని గణించలేదు.

సమితివారి సమ్మతి లేని భాగ భాగం లాభ్యంగా నిర్మాణం చేయరాదను కోర్కెను కైసాయిగారు సరియైన సమాధానమివ్వకుండు రాష్ట్రములందలి ముస్లిం సుంకలుల సహకారము, యుద్ధప్రయత్నములందు బడయుటకు సమితివారిట్టి ఆక్షేపణయు తెల్పలేదు. అంతేకాక గత సంవత్సరంలోను, తిరిగి ఫిబ్రవరిలోనూ, తాత్కాలికంగా కేంద్రప్రభుత్వాన్ని నిర్మాణం చేసేటందుకు సమితి ఆంగీకరించినప్పటికీ కాంగ్రెసువారు గాంధీగారు దానిని త్రోసిపుచ్చినందున ఆ ప్రయత్నం నిశలమైనది. మళ్ళీ కాంగ్రెసు వారేమంటూ తోసివేసి కైసాయి కారుకుని కూర్చున్నట్లుండ

అమెరికాలో ప్రకటన విషయమై చెప్పబడినది లేమంటే, ముస్లింనాయకత్వమును ప్రభుత్వము విశ్వసించవలెను. అట్లు విశ్వసించి, మామూలు యుద్ధకమిటీలను తీసివేసి, సమితి సమితియగు నాటి ఆక్రమణల దురవ్యాయ మైనవి. తుంతవ్యంగం గావు. ఈ సమయమున భారతీయులందఱు దేశ విక్షేపమునకు ప్రూనుకొనవలె.

కాని కైసాయి, గవర్నరుల ఏర్పరచిన యుద్ధకమిటీల సంస్కృతికరంగాలేవు. ఇ దుష్కరము కైసాయితో సంప్రతింపులు జరుపుటకై తీర్మానానికి ఆధికార మివ్వడమైనది.

ఈలోగా ముస్లింసమితి అకమిటీలందు ఏమియు గాను పాల్గొనరాదు.

ప్రీతి సభలు

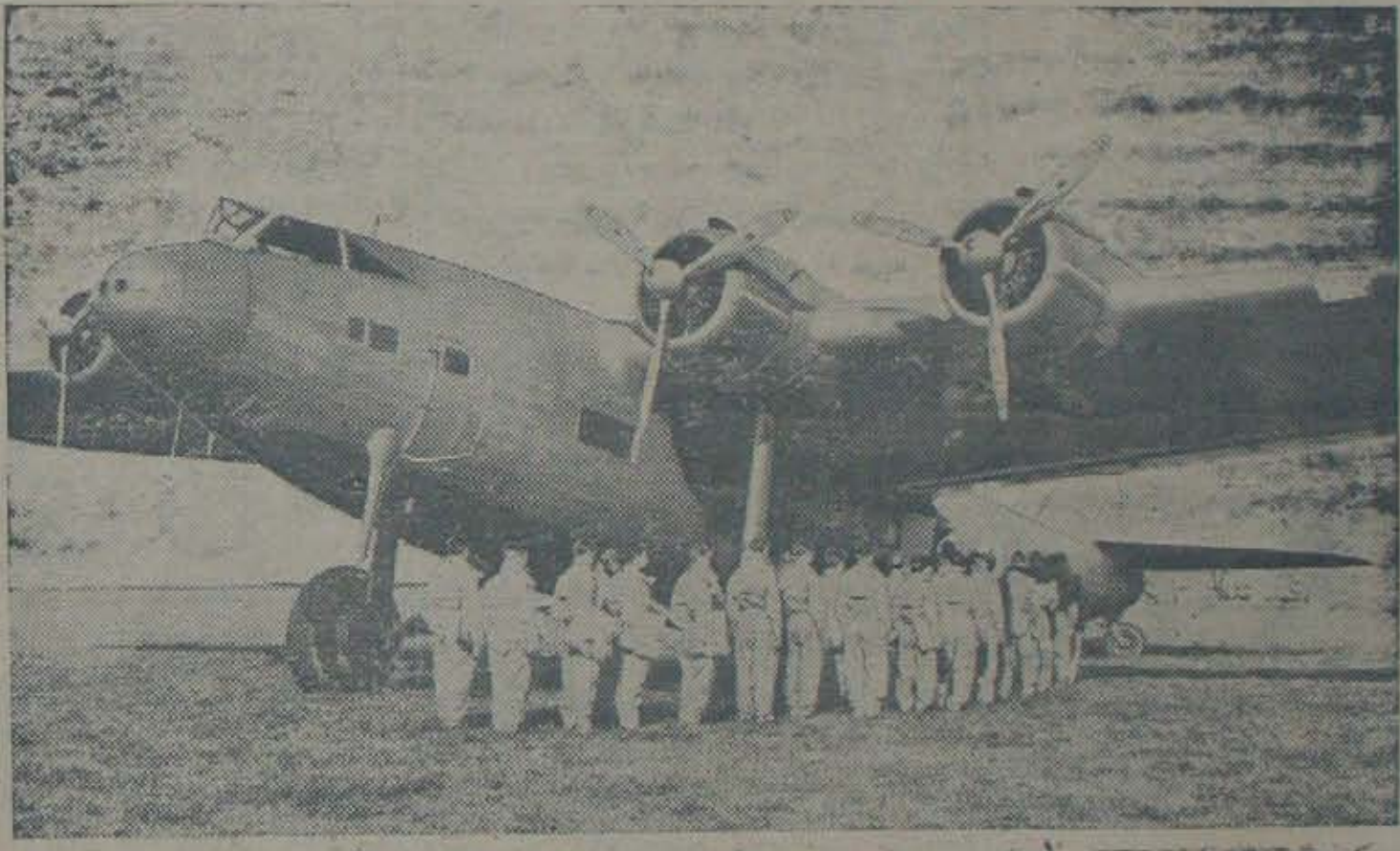
—నా తే 13 దిన ధర్మిలో కాంగ్రెసు ఆగ్రయము దైన ఆచారుగారి పిలుపుపై ముస్లిం ప్రధాన సుంకలు సంభాషించుటకై వెడలిన సందర్భమున, ముస్లిం సమితి మనస్సులందు ఆసక్తి మైన అపోపాలు జనించుటకు కారణము కలుగుచున్నందువలన, ముస్లిం సమితి కార్యసంఘం సభ్యులు, వ్యక్తిగతముగా ఎవ్వరు ఇకమీద ఆట్టి సంభాషణలు, హిందూ-ముస్లిం సమన్వయ కమిటీలను, ముస్లిం సమన్వయ కమిటీలను ఏర్పరచి, సమితి ఆగ్రయమున ఉత్తమ్యులకే సాగింపరాదని సంఘం తీర్మానించింది.

ఏదారి - కోదారి

—నా 15 వ తారీఖున ఆ ఛా. ముస్లిం స. కార్యసంఘం సమావేశమై, దేశవంశీ రాజకీయ భిక్షువులై తీర్మానముల గావించినది. తీర్మానాపాపాలు గారు మే 27 తారీఖున గావించిన ప్రకటనను కార్యసంఘం ఆమోదించి తీర్మానరూపం గా తిరిగి ప్రకటించినది. ప్రకటనా పాపాలను తిరిగి. ఇంతవరకు ముస్లింసమితివారు దీనికట్టి పాకట సమతుల్య ప్రభుత్వమునకు ఎట్టి యిచ్చుకని గణించలేదు. సమితివారి సమ్మతి లేని భాగ భాగం లాభ్యంగా నిర్మాణం చేయరాదను కోర్కెను కైసాయిగారు సరియైన సమాధానమివ్వకుండు రాష్ట్రములందలి ముస్లిం సుంకలుల సహకారము, యుద్ధప్రయత్నములందు బడయుటకు సమితివారిట్టి ఆక్షేపణయు తెల్పలేదు. అంతేకాక గత సంవత్సరంలోను, తిరిగి ఫిబ్రవరిలోనూ, తాత్కాలికంగా కేంద్రప్రభుత్వాన్ని నిర్మాణం చేసేటందుకు సమితి ఆంగీకరించినప్పటికీ కాంగ్రెసువారు గాంధీగారు దానిని త్రోసిపుచ్చినందున ఆ ప్రయత్నం నిశలమైనది. మళ్ళీ కాంగ్రెసు వారేమంటూ తోసివేసి కైసాయి కారుకుని కూర్చున్నట్లుండ

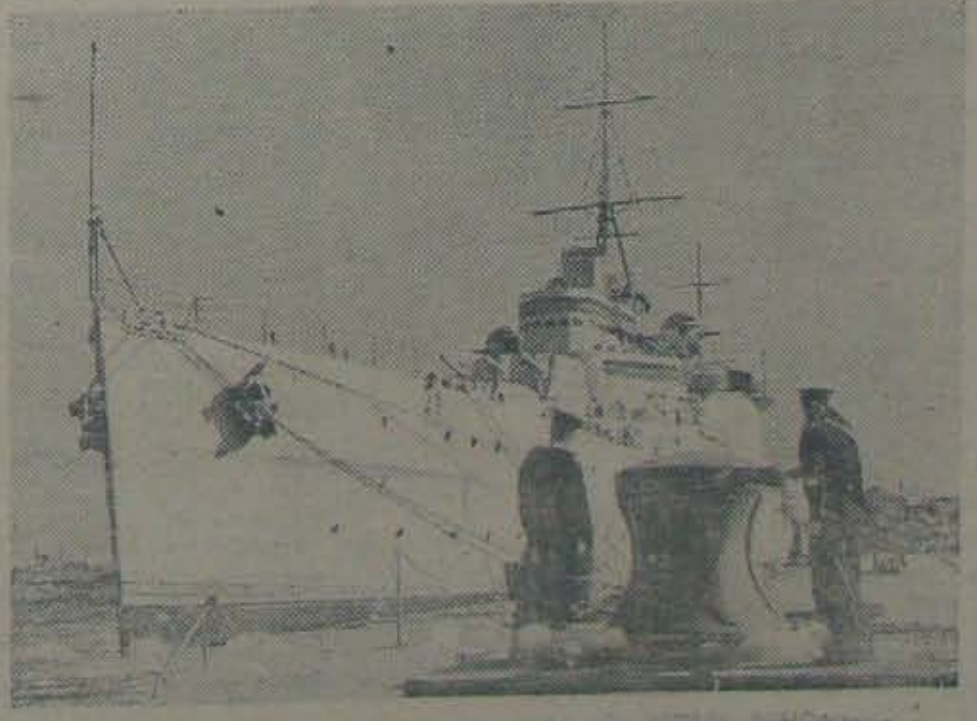
ప్రాస్పెక్టు మిశ్రమందలివారికి ఏగుమతిచేయ సిద్ధంగావున్న అమెరికా యుద్ధసామగ్రి.

బ్రిటనులో విమాన తర్ఫీయతు పొందుచున్న విద్యార్థులు.

సి. ఏ. యం. హైస్కూలు నెల్లూరు.

—నా 15 వ తారీఖున ఆ ఛా. ముస్లిం స. కార్యసంఘం సమావేశమై, దేశవంశీ రాజకీయ భిక్షువులై తీర్మానముల గావించినది. తీర్మానాపాపాలు గారు మే 27 తారీఖున గావించిన ప్రకటనను కార్యసంఘం ఆమోదించి తీర్మానరూపం గా తిరిగి ప్రకటించినది. ప్రకటనా పాపాలను తిరిగి. ఇంతవరకు ముస్లింసమితివారు దీనికట్టి పాకట సమతుల్య ప్రభుత్వమునకు ఎట్టి యిచ్చుకని గణించలేదు. సమితివారి సమ్మతి లేని భాగ భాగం లాభ్యంగా నిర్మాణం చేయరాదను కోర్కెను కైసాయిగారు సరియైన సమాధానమివ్వకుండు రాష్ట్రములందలి ముస్లిం సుంకలుల సహకారము, యుద్ధప్రయత్నములందు బడయుటకు సమితివారిట్టి ఆక్షేపణయు తెల్పలేదు. అంతేకాక గత సంవత్సరంలోను, తిరిగి ఫిబ్రవరిలోనూ, తాత్కాలికంగా కేంద్రప్రభుత్వాన్ని నిర్మాణం చేసేటందుకు సమితి ఆంగీకరించినప్పటికీ కాంగ్రెసువారు గాంధీగారు దానిని త్రోసిపుచ్చినందున ఆ ప్రయత్నం నిశలమైనది. మళ్ళీ కాంగ్రెసు వారేమంటూ తోసివేసి కైసాయి కారుకుని కూర్చున్నట్లుండ

అహోరవదర్థాలు వగైరాలను తినుకొని మరల పోవుటకు రేవులోనికి వస్తున్న ఒక బ్రిటిషు క్రూయిజరు.